

Stockholms stads tjänstenämnd.

Tjänstenämnden.

*Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»;
expeditionstid: 10—14,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads tjänstenämnd, som tillkom år 1921 i samband med 1921 års löne-reglering och därvid efterträdde den år 1911 inrättade lönenämnden, började sin verksamhet den 1 juli 1921.

Tjänstenämnden handhar i enlighet med vad därom finnes stadgat frågor rörande anställnings-, arbets- och avlöningsvillkor för kommunalstyrelsens, överståthållarämbetets och magistratens tjänstemän, ävensom de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Tjänstenämnden åligger särskilt att noggrant följa och vaka över tillämpningen av de för tjänstemännen gällande tjänste-, avlönings- och pensionsreglementena; att efter framställning av förvaltningsnämnd eller då nämnden eljest finner skäl därtill meddela erforderliga beslut eller föreskrifter rörande tolkningen och tillämpningen av sådana stadsfullmäktiges beslut, som angå tjänstemännen i deras egenskap av arbetstagare hos staden; att avgöra framställning om tjänste- och familjepension jämväl i fall, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, ävensom frågor om understöd åt tjänsteman eller tjänstemans efterlevande; att årligen inom tid, som stadskollegiet utsätter, till kollegiet avgiva yttrande över nämndernas förslag till stat för nästföljande år, i vad de avse avlöningar och pensioner till tjänstemän; samt att, i den mån så ske kan, följa behandlingen av såväl andra kommuners som statens löne- och pensionsfrågor. Erforderligt samarbete bör äga rum mellan nämnden och löneavtalsnämnden.

Beträffande den extra ordinarie tjänstepersonalen har tjänstenämnden att, inom ramen av de anslag, som för ändamålet anvisas, bestämma den lönegrad, vari tjänst skall upptagas, samt antalet tjänster i varje grad. Tjänstenämnden meddelar vidare, efter framställning

från vederbörande nämnd eller förvaltningschef, beslut om avlöning eller förmåner i övrigt åt extra tjänstemän. Jämlikt revisionsstadgan för Stockholm den 1 aug. 1930 har tjänstenämnden slutligen att verkställa granskning av revisionskontorets räkenskaper, i vad desamma avse utgifter för löner, arvoden och pensioner (jfr sid. 93).

Tjänstenämnden består av, förutom ordförande som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden minst en gång i månaden. Vid nämndens sammanträden äger tjänstedirektören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Stadens övriga nämnder äga årligen utse en representant för att efter kallelse, utfärdad av tjänstenämndens ordförande, närvara vid tjänstenämndens sammanträden, då där behandlas ärenden, berörande vederbörande nämnds förvaltningsområde. Sådan representant äger rätt att därvid deltaga i tjänstenämndens överläggningar samt att erhålla sin mening antecknad till protokollet. Jämväl överståthållarämbetet och magistraten äger dylik representationsrätt.

Den tidigare rätten för stadens tjänstemän att utse en representant att närvara vid tjänstenämndens sammanträden har upphört, sedan lagen den 17 maj 1940 om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän den 1 jan. 1941 trätt i kraft, varigenom tjänstemännen erhållit möjlighet att i annan ordning bevaka vissa intressen i fråga om anställnings- och avlöningsförhållanden.

Betr. det år 1937 tillskapade särskilda besvärsinstitutet för tjänstetillsättningsfrågor och den för dess handhavande inrättade besvärsnämnden se sid. 91.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads tjänstenämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940. Allmänt tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 14 och 15 juni 1937, med ändr. 24 jan. samt 5 och 19 dec. 1938 och 18 dec. 1940. Tjänstereglemente för befattningshavare vid polisväsendet inom Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937 och fastställt av ÖA 13 juli 1937. Tjänstereglemente för icke-ordinarie tjänstepersonal inom Stockholms kommunalstyrelse,

TJN

antaget av SF 15 juni 1937¹⁾, med ändr. 5 dec. 1938 och 20 dec. 1939. Allmänt tjänstepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937¹⁾, med ändr. 24 jan. samt 5 och 19 dec. 1938. Familjepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937¹⁾. Avtal mellan Stockholms stad och Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa om stadens övertagande av kassans rörelse, av k. m:t fastställt att gälla fr. o. m. 1 okt. 1937. Bestämmelser rörande arvoden åt borgarråd, antagna av SF 18 dec. 1922. Bestämmelser rörande tjänste- och familjepension för borgarråd, antagna av SF 17 dec. 1937. Bestämmelser rörande arvoden samt egen- och familjepension åt borgarråd, antagna av SF 28 juni 1940. Avlösningsreglemente för ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938.²⁾ Avlösningsreglemente för icke-ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938.²⁾ Tjänstepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938.²⁾ Familjepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938.²⁾ Avlösningsreglemente för lärarpersonalen i övningsämnen vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Reglering av lärartjänster i övningsämnen vid Stockholms folkskolor, skolöverstyrelsens skrivelse till SF 12 sept. 1922, med ändr. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare samt inspektörer och inspektriser i vissa undervisningsgrenar vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Avlönings- och pensionsreglementen för ordinarie lärarpersonal vid Stockholms stads verkstads-, lärlings- och yrkesskolor, antagna av SF resp. 19 dec. 1923 (ändr. 19 dec. 1928, 15 dec. 1930, 16 mars 1931 och 24 jan. 1938) samt 19 dec. 1928. Bestämmelser ang. rörligt löne- eller pensionstillägg åt vissa stadens tjänstemän samt pensionärer och understödstagare m. fl., antagna av SF 15 juni 1921, med ändr. 9 jan. 1922, 15 dec. 1930 och 16 mars 1931. (Gäller endast oreglerade befattningar och tjänster.) Bestämmelser ang. Stockholms stads extra tjänstemän, antagna

av SF 15 maj 1922, med ändr. 28 juni 1923 och 15 sept. 1930. (Gäller endast oreglerade tjänster.) Resereglemente för Stockholms stad, antaget av SF 20 juni 1927. Bestämmelser ang. tjänstebostadsrättningar, fastställda av tjänstenämnden 10 maj, 22 juni och 1 nov. 1939 (se Kf 1939: nr 8, 34). SF:s beslut 20 dec. 1939 och 18 nov. 1940 om skyldighet för befattningshavare, som erhålla förordnande efter 1939 års utgång, att med viss begränsning underkasta sig sådana jämkningar i fråga om pensionsbelopp, som SF i vederbörlig ordning besluta. SF:s beslut 18 dec. 1940 om skyldighet för den, som efter 1940 års utgång tillträder befattning eller tjänst inom kommunalstyrelsen, att med viss begränsning underkasta sig de ändringar i fråga om rörligt löne- och pensionstillägg, vilka av SF beslutats.¹⁾

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 88,160 kr.

Tjänstenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsett av stadskollegiet).

Öman, I., borgarråd, stadsfullm.; t., »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

* Göransson, C. G. E., droskförare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Carlsson, Alfred, kansliråd, stadsfullm.

Johansson, Fritz O., kassör, stadsfullm.

* Kock, Karin, docent.

* Lindblom, Edith M., fröken.

Malmborg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter.²⁾

Ericson, O. G., kammarskrivare.

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.

* Knuutila, C. F. E., timmerman.

Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru, stadsfullm.

* Linnäs, A. G., sekreterare.

* Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

¹⁾ Härtill komma de mellan representanter för staden och olika personalorganisationer den 9 och 14 nov. 1940 träffade avtalen ang. begränsning tills vidare under år 1941 av de rörliga lönetilläggen m. m. samt SF:s i samband med godkännande av dessa avtal den 18 dec. 1940 fattade beslut.

²⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara. Herr Ossbahr är personlig ersättare för både ordföranden och herr Carlsson.

¹⁾ Fastställt av ÖA den 13 juli 1937, såvitt angår polisväsendet.

²⁾ Se not å sid. 8.

Tjänstenämndens delegerade.**1. Delegerade för förhandling enligt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän (förhandlingsdelegerade).**

Öman, I., Johansson, F., Malmberg, G. E.; Carlsson, Alfred, Kock, Karin samt tjänsteförrättande tjänstedirektören suppleanter.

2. Delegerad för frågor om:

a) löne- och avlöningsförhöjningar åt ordinarie och extra ordinarie personal samt om tjänstetidsberäkning för sådana förhöjningar;

b) tjänste- och familjepensioner samt om uppskjuten livränta;

c) tjänstledighet under längre sammanhängande tid än sex månader;

d) avlöning vid samtidigt bestridande av mer än en befattning eller tjänst;

e) avlöning vid ledighet för enskilda anse-
lägenheter, vid åtnjutande av partiell tjänstledighet samt vid förordnanden å vakanta befattningar;

f) ersättning till vikarier; samt

g) tillämpningen av bestämmelserna i resereglementet för Stockholms stad.

Öman, I.; Göransson, C. G. E. eller tjänsteförrättande tjänstedirektören suppleanter.

3. Delegerade för frågor om fastställande av ersättningar för tjänstebostäder.

Malmberg, G. E., Ossbahr, C. P.; Ericson, O. G. och tjänsteförrättande tjänstedirektören suppleanter.

4. Delegerade för frågor om avlöning åt extra och övrig icke ordinarie personal.**TJN**

Göransson, C. G. E., Carlsson, Alfred; tjänsteförrättande tjänstedirektören suppleant.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 86).

Tjänstedirektör (C).

Malmros, N., mottagningstid: 10,30—11,30.

Tjänstesekreterare (23).

Anderberg, G. H. A.; mottagningstid: 10,30—11,30.

Notarie (6,540 kr.).

Vakant.

Förste kontorsskrivare (11).

Stråberg, E. K. (Vivan).

Kontorsskrivare (9).

Eriksson, Karin I.

En amanuens (1,500 kr.), en expeditionsvakt (6), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Stockholms stads löneavtalsnämnd.

Löneavtalsnämnden.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset».

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 27 juni 1918 att tillsätta *Stockholms stads löneavtalsnämnd*, och instruktion för denna fastställdes av k. m:t den 16 ang. s. å.

Enligt nu gällande instruktion åligger det löneavtalsnämnden att handhava och avgöra frågor om anställnings-, avlönings- och arbetsvillkor för stadens arbetare samt att i enlighet med gällande reglementen handhava frågor rörande pension till arbetare och familjepension till arbetares efterlevande ävensom att, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, avgöra framställningar om egenpension och familjepension samt om understöd åt arbetare eller arbetares efterlevande. Med arbetare förstås därvid arbetstagare, vars anställnings- och arbetsvillkor bestämmas enligt kollektivavtal eller därmed jämförliga grunder. Nämnden handhaver därjämte de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnats. Vidare skall nämnden inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem äskas. I alla ärenden, som falla inom nämndens förvaltningsområde, samt i mål rörande kollektivtal åger nämnden själv eller genom ombud så inför som utom domstol anhängiggöra och föra stadens talan. Nämnden åger anlita utomstående sakkunniga.

Löneavtalsnämnden består av, förutom ordföranden, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige bland personer, vilka tillhöra nämnd eller styrelse över sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Tjänstgöringstiden för samtliga ledamöter — utom ordföranden — och suppleanter i nämnden är två år. Nämnden utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande. Därjämte har nämnden inom sig utsett delegerade

för handläggning av vissa ärenden. Representant för stadens förvaltningschefer åger rätt att deltaga i nämndens överläggningar samt att få sin mening antecknad i protokollet. Representanten jämte suppleant för denne utses av förvaltningscheferna vid sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Tjänstgöringstiden för förvaltningschefernas representant jämte dennes suppleant är två år räknat fr. o. m. den 1 jan. Erforderligt samarbete åger rum mellan löneavtalsnämnden och tjänstenämnden. Under löneavtalsnämnden lyder nämndens kansli, vars chef är direktören.

Nämnden sammanträder på ordförandens kallelse eller när minst två ledamöter med uppdrag om anledningen därom skriftligen göra framställning.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads löneavtalsnämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940 (Kf 1940: nr 53). SF:s beslut 12 dec. 1939 ang. egenpensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst (Kf 1939: nr 43). SF:s beslut 12 dec. 1939 ang. familjepensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst (Kf 1939: nr 44). Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. arbets- och löneförhållanden för arbetare vid elverket, gasverket, vattenledningsverket, hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning och maskinavdelning, gaturkontorets gatu- och avloppsavdelning, parkavdelning samt renhållningsavdelning, fastighetskontorets husbyggnadsavdelning, hyresavdelning, lantegendomsavdelning samt småstugebyrå, slakthus, saluhallar och salutorg, begravningsplatserna, flygplatserna, idrotts- och friluftsstyrelsens bad-, idrotts- och friluftsanläggningar, folkskoledirektionen, centraltvättinrättningen samt hälsovårdsnämnden. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid sjukhusen, fattigvårdsanstalterna, poliklinikerna, barnavårdsanstalterna, konvalescenthemmen, nykterhetsnämndens inackorderingshem, Eastmaninstitutet samt Orhems barnkoloni. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1940 och specialbestämmelser för städerskepersonal hos fastighetsnämnden, fattigvårdsnämnden, arbetslöshetskommittén, folkskoledirektionen, statistiska kontoret,

biblioteksstyrelsen, hamnstyrelsen, arbetsförmedlingen och gatukontoret, gällande fr. o. m. 1 jan. 1938, hos hälsovårdsnämnden, gällande fr. o. m. 1 mars 1938, hos revisionskontoret och folkskolektionens expedition, gällande fr. o. m. 1 okt. 1938, hos flyghamnstyrelsen och lärlings- och yrkesskolstyrelsen, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939 samt hos de kommunala flickskolorna, gällande fr. o. m. 1 okt. 1939. Enligt nämndens beslut äger därjämte avtalet för städerskor tillämpning vid stadskansliets handboksavdelning, stadsmuseet och kyrkogårdsnämndens expedition. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för barnbespisningspersonal vid folkskolorna, gällande fr. o. m. 1 jan. 1940. Bestämmelser för extra snöarbetare, gällande fr. o. m. 11 febr. 1941. Bestämmelser om rese- och gångtidssättning. Förhandlingsregler mellan Svenska städernas förhandlingsorganisation och Svenska kommunalarbetsförbundet, gällande fr. o. m. 1 jan. 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 50,675 kr.

Löneavtalsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, I., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Lundström, P. J., faktor.

Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

*Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

Sundin, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm.

*Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Suppleanter.

*Eriksson, Axel, ombudsman.

*Holmberg, O. V., direktör.

Hultman, P. G., direktör.

Larsson, A. Wilhelm, lagerarbetare, stadsfullm.

*Pålsson, E. A. V., slöjdlärare.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Förvaltningschefernas representant (1941—1942).

Anger, D. V. E., gatudirektör.

Suppleant.

Hybbinette, N. F., förste ingenjör.

Sekreterare.

Palmberg, C. G. L., direktör (se nedan).

Löneavtalsnämndens delegerade.

Förhandlingsdelegerade.

Öman, I.; Styrman, G. A. (suppl.); Karlsson, K. G. Hjalmar; Sundin, T. W.; Malmberg, G. E. (suppl.).

Pensionsdelegerade.

Öman, I.; Karlsson, K. G. Hjalmar (suppl.).

Delegerade för frågor angående extra sjukhjälp.

Öman, I.; Karlsson, K. G. Hjalmar.

Revisorer.

Gemensamma för industriverksstyrelsen och löneavtalsnämnden (se sid. 214).

Löneavtalsnämndens kansli.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset»: expeditionstid: 10—14,30.

Chef för nämndens kansli är direktören, som för närvarande tillika tjänstgör såsom nämndens sekreterare.

Direktör (B).

Palmberg, C. G. L.; mottagningstid: 10—11.

Förste kontorsskrivare (11).

Ljungholm, f. Blomberg, S. L. Gullan.

Ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

Rörande Svenska städernas förhandlingsorganisation se sid. 469.

Stockholms stads sjukhusdirektion och i samband därmed stående institutioner.

Sjukhusdirektionen.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 50324); t. »hälsovårdsnämnden». Direktionen sammanträder i regel första och tredje onsdagen i varje månad kl. 16.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lag den 22 juni 1928 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) åligger det stad, som ej deltagit i landsting, att för dem, som hava sin vistelseort eller hemort inom staden, ombesörja anstaltsvård för sjukdom, skada eller kroppsfehl, i den mån icke annan dragar försorg om sådan vård. I enahanda omfattning bör stad, som nyss nämnts, ombesörja anstaltsvård vid barnsboerd.

I anslutning till nämnda sjukhuslag utfärdade k. m:t den 16 sept. 1932 reglemente för Stockholms stads sjukhus, varigenom förordnades, att de stadens sjukhus eller avdelningar därav, vid vilka meddelas vård, som avses i sjukhuslagen, fr. o. m. den 1 jan. 1933 skola förvaltas av en gemensam sjukhusdirektion, såframt icke beträffande visst sjukhus hinder häremot möter i donationsbrev eller stadsfullmäktige annorlunda besluta. *Stockholms stads sjukhusdirektion* skall enligt beslut av stadsfullmäktige den 21 nov. 1932 bestå av sju ledamöter, av vilka en, ordföranden, utses av stadskollegiet bland borgarråden och de övriga sex jämte fyra suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande.

Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. år 1944.

Med avseende å sinnessjukvården har staden i ett år 1925 mellan staten och staden ingånget avtal förbundit sig att för framtiden (med vissa undantag) omhändervärd anstaltsvården för i staden hemortsberättigade sinnessjuka, mot viss ersättning härför av statsmedel. Angående sinnessjukhus, som staden jämlikt berörda avtal upprätthåller, gäller vad i stadgan angående

sinnessjukvården i riket den 19 sept. 1929 är föreskrivet angående kommunala sinnessjukhus. Genom k. brev den 11 mars 1932 bemyndigades hälsovårdsnämnden att beträffande sinnessjukhus, som avses i § 104 i nyssberörda stadga och för vars driftkostnad staden i sista hand ansvarar, meddela vissa erforderliga föreskrifter. I kraft av detta bemyndigande uppdrog hälsovårdsnämnden år 1933 åt sjukhusdirektionen att å hälsovårdsnämndens vägnar jämväl handhåva förvaltningen av stadens sinnessjukhus. Enligt av k. m:t den 6 dec. 1935 utfärdade särskilda bestämmelser för Stockholms stads sinnessjukhus har emellertid nämnda befogenhet för hälsovårdsnämnden upphört, och förvaltningen av stadens sinnessjukhus har fr. o. m. år 1936 inordnats under sjukhusdirektionen.

Undantaget från sjukhusdirektionens förvaltning är Epidemisjukhuset, som jämlikt epidemilagen förvaltas av hälsovårdsnämnden. Emellertid har hälsovårdsnämnden enligt beslut den 10 jan. 1933 uppdragit åt sjukhusdirektionen att ombesörja upphandling av förnödenheter för Epidemisjukhuset. Sachsska barnsjukhuset förvaltas jämlikt donationsbestämmelserna av en särskild styrelse men tillhör organisatoriskt stadens sjukhusförvaltning. En särskild sjukhusdirektion har även av stadsfullmäktige tillsatts för avdelningen för öron-, näs- och hals-sjukdomar vid Eastmaninstitutet (se sid. 291). Denna förvaltning är i övrigt samordnad med den övriga förvaltningen av Eastmaninstitutet.

Genom beslut den 22 dec. 1932 har stadskollegiet, jämlikt bemyndigande av stadsfullmäktige, uppdragit åt sjukhusdirektionen att, jämte de direktionen enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhåva förvaltningen av konvalescenthemmen, sjuktransportväsendet och centralvårthinrättningen samt handlägga ärenden angående öppen vård av psykiskt sjuka, utackordering av konvalescenter samt bidrag till och ersättningar åt främmande sjukvårdsinrättningar, sjukraskor och andra föreningar eller enskilda anstalter för sjukvård.

Genom beslut den 15 juni 1939 hava stadsfullmäktige uppdragit åt sjukhusdirektionen att jämväl handhåva förvaltningen av de förut under hälsovårdsnämnden lydande stadssjuksköterskor-

nas verksamhet, skolhemmet för astmasjuka, Vårby konvalescenthem, de fristående poliklinikerna samt polikliniken för könsjuka å St Görans sjukhus ävensom stadens bakteriologiska och kliniska laboratorier och genom beslut den 21 nov. 1938 den nyttillkomna förbyggande mödravården i Stockholm (se sid. 137).

Genom nyssnämnda beslut den 15 juni 1939 hava stadsfullmäktige i princip godkänt ett av särskilda kommitterade utarbetat omorganisationsförslag, vilket innebär, att jämväl förvaltningen av Epidemisjukhuset samt distriktsläkarinstitutionen och distriktsbarnmorskorna skola överföras från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen, ävensom att vården av kroniskt sjuka skall överflyttas från fattigvårdsnämnden till sjukhusdirektionen. Det skulle ankomma på de berörda nämnderna att framlägga förslag till de kommunala beslut och författningsändringar, som omorganisationen förutsatte, och sådana förslag torde vara att förvänta under år 1941 i vad angår gränsregleringen mellan hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen.

För förvaltningen av konvalescenthemmen, barnsanatoriet Tjärnan och den öppna vården av psykiskt sjuka har direktionen tillsatt särskilda styrelser (se nedan).

Den 20 dec. 1940 har k. m:t med giltighet fr. o. m. år 1942 utfärdat ny sjukhuslag och sjukhusstadga samt nytt reglemente för Stockholms stads sjukhus. Till följd av denna nya lagstiftning kommer sjukhusdirektionen, om stadsfullmäktige så besluta, att fungera jämväl som sjukvårdsberedning med dess i lagen angivna uppgifter och som epideminämnd för Stockholm, i det sistnämnda fallet förstärkt med förste stadsläkaren som självskriven ledamot.

Författningar m. m. Lag om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) 22 juni 1928, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 576)). K. stadga ang. lasarett, sjukstugor och tuberkulosvårdsanstalter (sjukhusstadga) 22 juni 1928, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 599). K. reglemente för Stockholms stads sjukhus 16 sept. 1932, med ändr. 6 dec. 1935, 19 nov. 1937 och 12 mars 1938 (se Kfh 1941: sid. 616). Särskilda bestämmelser angående Stockholms stads sinnessjukhus, fastställda av k. m:t 6 dec. 1935, med ändr. 19 nov. 1937. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa arbetsuppgifter mellan hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen. Stadsfullmäktiges beslut 15 juni 1939 ang. överförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen. (Ang. avgiftsreglemente se sid. 117). Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställda av direktionen 5 juni 1936. Reglemente för de vid sjukhusdirektionens underlydande anstalter anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av sjukhusdirektionen 10 febr. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m.

1 april 1940 och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939 ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid Stockholms stads sjukhus och polikliniker.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 37,771,270 kr.; kapitalbudgeten 10,412,500 kr. (därav att täckas med lånemedel 10,357,500 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1940 beviljade lånemedelsanslag 2,557,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 13,820,140 kr. (därav bidrag och ersättning av statsmedel 3,628,450 kr.).

Sjukhusdirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, I., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare, stadsfullm.

Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsfullm.

Johansson-Visborg, Anna, S., fru, stadsfullm.

Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm.

Wallenberg, G. O., direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.

Henriksson, T. H., sekreterare, stadsfullm.

Wikström, Märta, advokat.

Öhman, H. G., prakt. läkare.

Kassaförvaltare.

Ohlson, G. A., notarie; Pehrson, C. G., kontorsassistent (ställföreträdare).

Sekreterare (23)

(nvv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 24).

(Gemensam med hälsovårdsnämnden. Befattningen uppförd å hälsovårdsnämndens stat.)

Tham, K. G. K. M.

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna fröken Höjer och hr Wallenberg skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Björlin och fröken Wikström i nu nämnd ordning och vice ordföranden samt ledamöterna fru Ivarsson-Pauli, hr Johansson och fru Johansson-Visborg i första hand av suppleanterna hr Öhman och Henriksson i nu nämnd ordning.

SJD

Tjänstedelegerade.

Tjänstedelegerade hava att till direktionen avgiva yttrande i ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.

Ledamöter.

Öman, I., ordf.; Andersson, Knut Hj.; Johansson, Erik G.

Suppleanter: Henriksson, T. H.; Höjer, Gerda.

Sekreterare (300 kr.).

Ohlson, G. A., notarie (se sid. 115).

Upphandlingsdelegerade.

Sjukhusdirektören ombesörjer jämte tvenne delegerade upphandlingen för stadens sjukhus.

Ledamöter.

Öman, I.; Johansson-Visborg, Anna S.

Suppleanter: Höjer, Gerda; Ivarsson-Pauli, R. Gulli.

Sekreterare (420 kr.).

Tham, K. G. K. M. (se ovan).

Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1);
t. »hälsovårdsnämnden».

Den 22 jan. 1941 beslöt sjukhusdirektionen tillsätta en Centralkommission för Stockholms sjukhusbyggen med uppgift att planlägga sjukhusväsendets ändamålsenliga utveckling i Stockholm samt uppgöra och till direktionen inkomma med förslag till ny-, om- och tillbyggnader av stadens sjukhus, att, efter därom av direktionen i varje särskilt fall meddelat uppdrag, omhändervärdet verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut rörande sjukhusbyggen, som ej äro av den ringa omfattning, att de kunna hänföras till ordinarie underhåll, att pröva och införa direktionen framlägga förslag beträffande sjukhusens utrustningsfrågor samt att i övrigt fullgöra de uppdrag, som av direktionen åt kommissionen överlämnas.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm., vice ordf.; Hansson, N. H., sjukhusdirektör; Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsfullm.; Wahlund, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret; Öman, I., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Tham, K. G. K. M. (se ovan).

Södersjukhusets byggnadskommitté.

Stadsfullmäktige beslöt den 26 april 1937 ställa visst område på Årstaberget till sjukhusdirektionens förfogande för sjukhusändamål samt uppdraga åt direktionen att ombesörja uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med det av direktionen framlagda förslaget av dels ett centralsjukhus för de södra stadsdelarna, dels en centraltvättningsanläggning för vissa stadens anstalter ävensom att för ändamålet bevilja sjukhusdirektionen ett anslag av 21,049,000 kr. att utgå av lånemedel. (Jfr Bih. nr 56 för 1936, Utl. nr 131 för 1937.)

I anledning härav beslöt sjukhusdirektionen den 28 maj 1937 att tillsätta en byggnadskommitté, bestående av fem personer, med uppdrag att ombesörja uppförandet av det sålunda beslutade nya centralsjukhuset. Kommittén utgör en subkommitté under Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen.

Stadsfullmäktige hava vidare den 20 juni 1938 och den 27 jan. 1941 beviljat sjukhusdirektionen anslag till ett sammanlagt belopp av 830,000 kr. till skyddsrumsanordningar i Södersjukhuset.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; Bergström, K., byggnadsingenjör; Clason, I. G., arkitekt; Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Öman, I., borgarråd, stadsfullm.

Sekreterare.

Lindström, E. L. A., tf. e. o. sekreterare (se sid. 101).

Byggnadskontor.

Torkel Knutssonsgatan 22, Sö.; t. 23 26 85.

Chefsarkitekt (28,000 kr. utan rörligt tillägg).

Cederström, C. Hj., ingenjör.

Arbetschef (24,000 kr. utan rörligt tillägg).

Hansen, F. H. R., kapten, tjl., tf. Sundblad, N. K., civilingenjör.

Förvaltnings- och driftteknisk expert (13,500 kr.).

Thorell, G. A. S., syssloman (se sid. 124).

Extra arkitekter (12,000 kr. utan rörligt tillägg—6,360 kr.).

Imhåuser, H. P. A.; *Romare*, B. E. P.; *Hedberg*, A. G.; *Carlberg*, E. R.; *Schöldström*, F.; *Thorsell*, E. G.

Extra kontrollant (11,220 kr. utan rörligt tillägg).

Eriksson, A.

Extra ingenjörer (8,400 kr. utan rörligt tillägg—7,860 kr.).

Borell, E. V. R. D.; *Griffe*, F. E.; *Kåby*, K. R.

Syssloman (1 kl.) (21).

Vakant.

Maskinist (1 kl.) (14).

Olofsson, E. G.

Dessutom ytterligare personal av växlande antal.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 196).

Sjukhusdirektionens kansli.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1); t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 10—12, 13—15.

Stat år 1941 (för sjukhusdirektionens kansli och sjukhusdirektörskontoret). Utgifter: driftbudgeten 543,390 kr.

Sekreterare (23)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

(Nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 24).

Tham, K. G. K. M.

E. o. notarie (XIX)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Hägmark, C. L. A.

Ett *första kontorsbiträde* (7) (gemensamt med hälsovårdsnämnden), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Sjukhusdirektörskontoret.

Adress, telefon och expeditionstid lika med kansliet; postgirokonto nr 50324.

Sjukhusdirektörskontorets chef är sjukhusdirektören, som har att leda förvaltningen av de under sjukhusdirektionen lydande sjukhusen samt är föredragande i direktionen och dess verkställande tjänsteman. Sjukhusdirektören biträdes närmast av en intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör.

Instruktioner. Sjukhusdirektionens beslut den 21 dec. 1932 ang. sjukhusdirektörens äligganden. Instruktioner för sjukhusdirektören och [sjukhus]intendenten, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936. Instruktioner för ombudsmannen och biträdande ombudsmannen hos fattigvårdsnämnden, hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen samt aktuarierna och kontorskrivaren å ombudsmansexpeditionen, fastställda av fattigvårdsnämnden 6 mars 1934, av hälsovårdsnämnden 27 mars 1934 och av sjukhusdirektionen 13 april 1934.

Stat år 1941 (se sjukhusdirektionens kansli).

Sjukhusdirektör (D).

Hansson, N. H. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1943); t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 11—12).

E. o. intendent (1 kl.) tillika biträdande sjukhusdirektör (XXV).

Wedefelt, G. F. G:son.

Extra läkarassistent (6,780 kr.).

Lindborg, N. E.

Notarie (19).

Ohlson, G. A.

Förste expeditionsvakt (8)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Haegerstolpe, K. G. A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), en *e. o. automobilförare* (VII), en *expeditionsvakt* (6) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en *e. o. expeditionsvakt* (VI) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en *extra expeditionsvakt* (2,580 kr.), två *e. o. telefonister* (IV) (gemensamma med hälsovårdsnämnden).

Kameralavdelningen

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lundberg, I.; t. »hälsovårdsnämnden» och 11 90 80; mottagningstid: 10—12, 13—15.

Förste kammarskrivare (17).

Malmström, E. A.

Kontorsassistent (13).

Ahnfelt, Inga L., fru.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

Två *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Personalavdelningen.

Kontorsassistent (13)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Sjögren, Marta.

Extra kontorsassistent (4,248 kr.).

Ericsson, A. B.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.)

Intendenturavdelningen.

Denna avdelning, som står under närmaste ledning av biträdande sjukhusdirektören, handhar direktionens upphandlings- och utspisningsärenden, förvaltar direktionens centralförråd i Sundbyberg samt kontrollerar sjukhusens medicinhantering.

Intendent (2 kl.) (21).

Högberg, A. G.; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. näringskonsulent (XXI).

Klarin, Edith N.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Ljungdahl, K. F. G.; t. 28 37 55.

Extra förrådsmästare (4,392 kr.).

Garpendal, C. H. G.; t. 28 33 15.

Extra inspektionsapotekare (2,400 kr.).

Cedergren, J. A. E.; t. 10 71 09.

Tre *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.).

Byggnadsavdelningen.

Byggnadsavdelningen handlägger ärenden rörande underhåll och reparation av sjukhusbyggnader samt biträder Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen vid planering och utförande av byggnadsarbeten.

Extra byggnadsinspektör (7,560 kr.).

Törn, E. W.

Arkitektkontoret.

Kungsgatan 66, 4 tr., C.; t. 23 47 35.

E. o. arkitekt och föreståndare (XXIV).

Johansson, A. Waldemar.

E. o. byråingenjör (XXII).

Karlsson, K. J.

Extra ingenjörer (6,360—5,400 kr.).

Thorsell, B. R.; Wallén, G. F. L.

Ett *e. o. ritbiträde* (VII).

Utredningsavdelningen.

Denna avdelning biträder sjukhusdirektören och Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen med utredningar, som ej tillhöra ovan nämnda specialavdelningar. Till avdelningens förfogande står en vid Stockholms stads statistiska kontor (se sid. 90) anställd aktuarie.

Kontorsassistent (13).

Pehrson, C. G.

Juridiska avdelningen

(gemensam med hälsovårds- och fattigvårdsnämnderna).

Ombudsman (22).

Hellichius, N. M.; expedition och mottagningstid: se under fattigvårdsnämnden, sid. 255.

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A. (å ombudsmansexpeditionen) (se sid. 255); Jacobsson, C. M. (föreståndare för pensionsbyrån) (se sid. 255).

Stadssjuksköterskor.

För att med sjukvård i hemmen tillhandagå obemedlade och mindre bemedlade hava av staden anställt tjugu s. k. stadssjuksköterskor. Vården lämnas kostnadsfritt åt obemedlade; mindre bemedlade erlägga däremot viss nedsatt avgift, lämpad efter råd och lägenhet. Med denna verksamhet avses såväl att bereda bättre vård i hemmen för sjuka inom nämnda befolkningsgrupper som och att minska kraven på sjukhusvård.

(Sjukvårdssystrar, för vård av fattiga sjuka i hemmen, finnas även anställda hos vissa sjukvårdsföreningar, av vilka flera erhålla understöd av ett på fattigvårdsnämndens stat uppfört anslag till vård av fattiga sjuka i hemmen; se sid. 410.)

Avlöningar. Elva stadssjuksköterskor: lönegrupp 7; en *e. o. stadssjuksköterska*: lönegrad VII; åtta *extra stadssjuksköterskor* (4,044—2,856 kr.).

Stockholms stads sjukhus.

(Adresser, telefoner, expeditionstider: se nedan under respektive sjukhus.)

Stadens under sjukhusdirektionen lydande sjukhus äro f. n. följande: Sabbatsbergs sjukhus, S:t Görans sjukhus, S:t Eriks sjukhus, Maria sjukhus, Åsö sjukhus, Norrtulls sjukhus, Stigbergets sjukhus, Södra barnbördshuset, Söderby sjukhus, sanatoriet vid Hamra, barnsanatoriet Tjärnan, Beckomberga sjukhus, Långbro sjukhus samt Rånäs sjukhus. Härtill kommer barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne, som enligt donationsbestämmelser förvaltas av en särskild styrelse. — Epidemisjukhuset lyder under hälsovårdsnämnden.

Den för sjukvården vid visst sjukhus ansvarige läkaren eller, där flera sådana finnas, den av dem, som därtill av direktionen förordnas, är enligt sjukhuslagen mellan direktionens sammanträden sjukhusets inför direktionen ansvarige styresman. — För sjukvården vid sjukhus eller avdelning därav ansvariga läkare benämnas i sjukhusreglementet överläkare.

Vid varje sjukhus skall finnas en av direktionen tillsatt syssloman, som har att under direktionens förmänskap och styresmannens inseende handhåva sjukhusets ekonomiska förvaltning m. m. samt att under styresmannens förmänskap övervaka ordningen inom sjukhuset och mathållningen ävensom hålla uppsikt över underordnad personal.

Stadsfullmäktige hava år 1936 i princip biträtt ett förslag att vid stadens sjukhus upprätta patientbibliotek, som skulle skötas genom biblioteksstyrelsens försorg. Som första led i den planerade organisationen upprättades år 1937 ett sådant patientbibliotek vid S:t Eriks sjukhus, och år 1938 upprättades ett vid S:t Görans sjukhus (jfr sid. 357).

En utförlig redogörelse för Stockholms stads sjukhusväsen ingår i Bih. nr 60 till stadskollegiets utlåtanden och memorial 1933.

Sjukhuscentralen.

Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. »hälsovårdsnämnden»: »sjukhuscentralen» (efter expeditionstidens slut »hälsovårdsnämndens 1:a eller 2:a linje» eller 10 7211); expeditionstid: 9—16 (telefonvakt hela dygnet).

Sjukhuscentralen har till uppgift att med ledning av från sjukhusen erhållna uppgifter föra tablå över beläggningen å stadens sjukhus (med undantag av epidemisjukhus, sanatorier och sinnessjukhus) samt att lämna anvisning å lediga platser å dylika sjukhus till personer, som innehåva läkarremiss för sjukhusvård. Dessutom åligger det sjukhuscentralen att lämna allmänheten upplysning om formerna och villkoren för intagning å stadens sjukhus och konvalescenthem,

sjukhusens tider för intagning och besök, sjukhusavgifter, stadens distriktsläkare och i staden vakthavande läkare, stadssjuksköterskor och villkoren för deras anlitande, annan sköterskevärd för mindre bemedlade, stadens polikliniker, fattigvårdens distriktsbyråer och andra frågor rörande stadens sjukvård. Vidare skall sjukhuscentralen förmedla sjuktransporter i samarbete med brandkåren (jfr sid. 190) och medelst sjuktransportflygplan, stationerat vid 2:a flygkåren vid Hågernäs, huvudsakligen avsett för sjuktransporter från Stockholms skärgård (t. »flygambulansen»).

Författning. Bestämmelser m. m. rörande sjukhuscentralens verksamhet, fastställda av hälsovårdsnämnden 27 jan. 1931.

Chef.

Sjukhusdirektören.

Läkare.

Lindborg, N. E., läkarassistent (se sid. 115).

Tre *sjuksköterskor* (6), en *extra sjuksköterska* (2,664 kr.).

Avgifter å stadens sjukhus.

För att å sjukhus intagas bör den sjuke själv eller genom ombud på den för varje sjukhus bestämda mottagningstiden anmäla sig å sjukhusets mottagningsisal och därvid:

1:o) förete läkares intyg om sjukdomens beskaffenhet och flytnings- eller åldersbetyg;

2:o) avlämna ansvarsförbindelse av vederbörlig person eller annan säkerhet för all sjukvårdsävensom annan kostnad, som av sjukhuset bestrides. Därest den sjuke eller, om denne är minderårigt barn (under 15 år), någon av föräldrarna är medlem av erkänd sjukförsäkring, skall sjukförsäkringen föreses. Är den sjuke medellös eller mindre bemedlad, skall han eller hans ombud på särskild blankett, som erhålles å sjukhusets sysselskantzkontor, skriva en ansökan om befrielse från, resp. nedsättning i sjukhusavgiften (jfr nedan).

Personer, träffade av olyckshändelse, eller sjukdomsfall, som fordrar hastig hjälp, intagas alla tider på dygnet; i sådant fall böra ovan angivna handlingar ofördröjligen därefter anskaffas.

Där ej på grund av allmän författning sjukhusvård skall kostnadsfritt åtnjutas¹⁾ eller nedsättning beviljats av sjukhusavgiftsdelegerade (se nedan), utgå avgifterna för vård å stadens sjukhus enligt följande av stadsfullmäktige fastställda taxa.

¹⁾ Vård å allmänt rum vid Epidemisjukhuset för epidemisk sjukdom samt vid S:t Görans sjukhus' avdelning för könssjuka är enligt gällande författningar kostnadsfri.

Sjd

Avgift för betalande sjuka per dag:

för stockholmsbor:

vid samtliga stadens sjukhus med undantag
av nedan angivna sjukhus eller särskilda avdel-
ningar:

de 15 första dagarna

å allmänt rum 4,50 kr.
» halvenskilt » 9 »
» helenskilt » 15 »

från och med 16:de dagen

å allmänt rum 3,50 kr.
» halvenskilt » 9 »
» helenskilt » 15 »

vid tuberkulossjukhusen (Söderby sjukhus
samt tuberkulosavd. vid Sabbatsbergs, St Gö-
rans och St Eriks sjukhus) samt Vårby kon-
valescenthem:

å allmänt rum 1 kr.
» halvenskilt » 6 »
» helenskilt » 12 »

vid förlossningsanstalter (Södra barnbördshu-
set samt förlossningsavd. vid Sabbatsbergs och
St Eriks sjukhus):

de 10 första dagarna

å allmänt rum 1 kr.
» halvenskilt » 9 »
» helenskilt » 15 »

från och med 11:de dagen

å allmänt rum 3,50 kr.
» halvenskilt » 9 »
» helenskilt » 15 »

vid Sachsska barnsjukhuset samt barnavdel-
ningen vid Norrtulls sjukhus:

å allmänt rum 1,50 kr.
» halvenskilt » 9 »
» helenskilt » 15 »

vid barnsanatoriet Tjörnan, Ihrfeldts barn-
hemmet samt barnavdelningen vid Martin Ge-
bers konvalescenthem; jfr sid. 144:

å allmänt rum 2 kr.

vid konvalescenthem i övrigt, Eastmanin-
stitutets öronavdelning, samt för barn under 16
år vid Epidemiskjukhuset:

å allmänt rum 2,50 kr.

vid sinnessjukhusen (Beckomberga, Långbro
och Rånäs sjukhus, samt sinnessjukavd. vid St
Eriks och Norrtulls sjukhus) och vid Stigber-
gets sjukhus:

å allmänt rum 2,50 kr.
» halvenskilt » 6 »
» helenskilt » 12 »

för landsortsbor (vid samtliga stadens sjuk-
hus):

å allmänt rum 10 kr.
» halvenskilt » 15 »
» helenskilt » 22 »

För vårdarina, som medföljer patient å hel-
eller halvenskilt rum, ävensom för anhörig, vil-
ken med vederbörligt tillstånd åtföljer patient
skall med nedan angivna undantag erläggas av-
gift, motsvarande gällande kostersättning för per-
sonal jämte 1 kr. per dag.

För digivande moder, som medföljer sjukt
dibarn, erlägges:

å allmänt rum ingen avgift
» halvenskilt rum: för stockholmsbo 1 kr. per dag
» landsortsbo 2 » » »
» helenskilt » : » stockholmsbo 2 » » »
» landsortsbo 4 » » »

För dibarn, som åtföljer sjuk moder, er-
lägges ej någon avgift.

Bestämmelserna angående avgift för vård å
hel- och halvenskilt rum äga icke tillämpning,
när den sjuke förlägges i sådant rum till följd
av brist på utrymme i allmänt rum eller därför
att den sjuke icke kan utan men för sig eller
andra vårdas å allmänt rum.

Full vårdavgift utgår för såväl in- som ut-
skrivningsdagen, dock att avgift för inskrivnings-
dagen icke skall utgå, då patienten överflyttas
direkt från annat stadens sjukhus eller då ut-
skrivningen äger rum dagen efter inskrivningen.

Där ersättning för vården erlägges jämlikt
8 kap. i lagen om fattigvården eller 65 § lagen
om samhällets barnavård, gäller i fråga om er-
sättningens storlek vad därom finnes stadgat i
sagda lagrum.

Vid tillämpningen av bestämmelserna anses
som stockholmsbo den, som vid intagningen är
bosatt i Stockholm. Enahanda avgift beräknas
för vård av utom staden bosatt person, anställd
inom Stockholms kommunalstyrelse, därest den
anställd på grund av sitt arbete är nödsakad
till dylik bosättning.

Som landsortsbo anses envar annan; dock att
landsortsbo, som i Stockholm insjuknat i sjuk-
dom, vilken enligt gällande epidemilag medför
rätt till fri vård å allmänt rum å epidemisjuk-
hus, och på grund därav intagits å sjukhus, må
i hel- och halvenskilt rum betala den för stock-
holmsbo stadgade avgiften.

För behandling å röntgenavdelningarna vid
Sabbatsbergs, St Eriks, Maria och Åsö sjukhus
samt åinsen-, röntgen- och ljusavdelningarna
vid St Görans sjukhus erläggas avgifter enligt
särskilda av sjukhusdirektionen den 20 nov. 1936
fastställda grunder.

För elektrokardiografiska undersökningar vid
stadens sjukhus erläggas avgifter enligt av sjuk-
husdirektionen den 14 maj 1937 fastställda be-
stämmelser.

Poliklinikavgifter. För behandling å de
vid vissa stadens sjukhus inrättade poliklini-
kerna gälla följande bestämmelser.

Behandlingen vid poliklinikerna är kostnadsfri
för medellösa. Övriga besökande erlägga en av-
gift av 3 kr. för varje besök. För behandling av
olycksfall utgår avgiften 5 kr. för första besöket
och 3 kr. för varje följande besök. Vid polikli-
nisk behandling av barnsjukdomar samt av köns-
sjukdomar i icke smittsamt skede erlägges en
avgift av 2 kr. för varje besök. Vid poliklinisk
behandling utom polikliniktid av å sjukhuset
ej intagna, icke medellösa personer äger läkaren

uppbära skäligt arvode efter eget bestämmande (varav en del tillfaller sjukhuset).

Författningar. Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads under sjukhusdirektionen och hälsovårdsnämnden lydande sjukhus, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. 18 dec. 1940. 17 § av lag om vissa av lands- eller kommun drivna sjukhus 22 juni 1928 (enligt lydelse av 13 maj 1932). SF:s beslut ang. ersättning åt poliklinikläkare 20 dec. 1939.

Sjukhusavgiftsdelegerade.

Sjukhusavgiftsdelegerade, till antalet fem jämte tre suppleanter, utses av stadsfullmäktige för två kalenderår med uppgift att pröva frågor om nedsättning av sjukhusavgift. Ansökan om nedsättning i stadgade vårdavgifter (se ovan) inlämnas till sjukhusavgiftsdelegerade, vilka äga att med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden besluta om nedsättning av sjukhusavgiften, dock ej till mindre än 50 öre per dag. Vid den undersökning, som bör föregå beslut om nedsatt avgift, skall biträde lämnas delegerade av fattigvårdsnämnden. — I fråga om fullständig befrielse från sjukvårdsavgift fattas beslut av vederbörande fattigvårdsstyrelse eller beträffande arbetslöshetsfall av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Detta förfaringsätt tillämpas förutom för stadens egna sjukhus och konvalescenthem (samt vid stadens öppna vård av psykiskt sjuka se sid. 141) även, då det gäller vård av stockholmsbor, beträffande Serafimerlasarettet, Allmänna barnbörds- huset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Diakonissanstaltens sjukhus (Ersta), Karolinska sjukhuset med Radiumhemmet, sjukhuset Eira, konvalescenthemmet Tobo m. fl. samt vid utfärdande av ansvarsförbindelser för vård å lungsots- och skroflossanatorier. Samma bestämmelser tillämpas därjämte vid utdelande av bandager o. d. å stadens sjukhus och å Vanförestalten samt för erhållande av bad och behandling vid kurorter och brunnar.

Reglemente m. m. Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads under sjukhusdirektionen och hälsovårdsnämnden lydande sjukhus, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. 18 dec. 1940. Instruktion för sjukhusavgiftsdelegerade, fastställd av ÖA 11 dec. 1940.

Stat år 1941 (för sjukhusavgiftsdelegerades expedition). Utgifter: driftbudgeten 49,510 kr. (utom rörligt tillägg).

Sjukhusavgiftsdelegerade.

Cervin, N. H., fabrikör, vice ordf.; **Engzelius**, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Nilsson**, O., direktör, stadsfullm.,

vice kassavårdare; **Östlund**, A. E., ombudsman, ordf. och kassavårdare.

Suppleanter: **Bergstedt**, A. Gerda E., fröken, stadsfullm.; **Jeansson**, f. Johansson, Alice, föreståndarinna, stadsfullm.; en vakant.

Sekreterare.

Anderson, K. E. H. (se sid. 88).

Expedition.

Regeringsgatan 11 B, 1 tr., C.; t. (växel), 21 21 69 (inspektören), 11 96 95 (kammarskrivaren och expeditionen), 11 85 95 (assistenterna); mottagning för allmänheten: 9—14.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Anderson, K. E. H., tjl. (se sid. 88), *tf. Blom*, Å. V. E.

E. o. kammarskrivare (XV).

Blom, Å. V. E., tjl. (se ovan), *tf. Broman*, Eivor.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Lundell, A. J. L.; **Claësson**, f. Fagerström, Anna M.

Extra assistent (4,320 kr.).

Broman, Eivor, tjl. (se ovan), *tf. Ahlberg*, S. O.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), tjl., en *e. o. expeditionsvakt* (VI), tjl., ett *e. o. skrivbiträde* (IV).

Sabbatsbergs sjukhus.

Dalagatan 9 & 11, Va. (postgirokonto nr 1074); t. »Sabbatsbergs sjukhus» (växel); 32 47 91 (syssloman, direkt).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

medicinska sjukdomar:	alla dagar	11—12
kirurgiska	» : »	» 10—11
gynekologiska	» : »	» 14—14,30
öron-, näs- och halssjukdomar:	alla dagar	8,30—9,30
ögonsjukdomar:	vardagar	11,30—12, sön- och helgdagar 9,30—10.

Polikliniktider:

medicinska polikliniken	
män:	vardagar 13—13,30
kvinnor:	» 10—10,30
kirurgiska polikliniken	
män:	vardagar 9,30—10,30
kvinnor:	» 13—14

Sjd gynekologiska polikliniken: vardagar 14—14,30
öron- > : > 8,30—9,30
ögon- > : > 11,30—12
foniatrika > : måndagar, onsdagar
och fredagar 11,30—12
astmapolikliniken: måndagar och torsdagar 18,30
—19.

(Vid medicinska polikliniken mottagas i första hand patienter, som äro bosatta i andra delar av staden än Kungsholmen och Bromma.)

Besökstider:

allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar
14—15, sön- och helgdagar 13,30—15;
halvenskilt rum: alla dagar 11—14, 17—18;
helenskilt rum: alla dagar 11—18;
tuberkulospaviljongen: onsdagar 14—15, sön-
och helgdagar 13,30—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se
ovan sid. 117.

Sabbatsbergs sjukhus inrymmer samman-
lagt 745 egentliga sjukhusplatser, fördelade på
åtta avdelningar: två medicinska med 301,
två kirurgiska med 259, en gynekologisk med
88 (därav en obstetrisk med 28 platser), en
ögonavdelning med 40 samt en avdelning för
öron-, näs- och halssjukdomar med 57 platser;
dessutom finnas å sjukhusområdet en isolerings-
byggnad med 13, två sommarpaviljonger med
40, samt ett konvalescenthem med 60 platser
(inalles sålunda 858 platser).

Inom sjukhusets område ligger Isidor
Dannströms konvalescenthem, vilket till-
kommit på grund av testamente av direktör Isidor
Dannström och hans hustru, varigenom Sab-
batsbergs sjukhusstyrelse år 1898 erhöi en
summa av 140,000 kr. > till upprättande av ett
konvalescenthem för huvudsakligen konvale-
scenter från Sabbatsbergs sjukhus, att förval-
tas som en särskild fond och redovisas på samma
sätt som andra sjukhuset tillkommande medel.
Hemmet har 60 platser, varav 30 för män och
30 för kvinnor. Läkarevården bestrides av sjuk-
husets läkare och vid hemmet äro anställda en
sköterska, sex sköterskebiträden och en gårds-
karl.

Vid sjukhuset finnas inrättade polikliniker
å kirurgiska, medicinska, gynekologiska, ögon-
och öronavdelningarna samt för astmasjuka. Be-
träffande mottagningstider å poliklinikerna se
ovan; rörande poliklinikavgifter se sid. 118. —
Angående sexualhygieniska polikliniken vid Sab-
batsbergs sjukhus se sid. 138.

Enligt ett mellan stadsfullmäktige och Svenska
röda korset ingånget avtal angående upprättande
och drivande av en sjuksköterskeskola vid
Sabbatsbergs sjukhus, vilket avtal trädde i kraft
den 1 okt. 1927, har röda korset förbundit
sig att ställa för sjukvårdsarbetet inom Sabbats-
bergs sjukhus erforderligt antal sjuksköterske-

elever (f. n. 242) till förfogande, mot att sta-
den tillhandahåller röda korset för sjuksköterske-
skolan och elevhemmet erforderliga lokaler. I
enlighet med nämnda avtal har staden bekostat
uppförandet vid sjukhuset av ett personalhus,
huvudsakligen avsett till sjuksköterskelevhem.
Elevhemmet har efter färdigställandet av staden
ställt till stiftelsen Rödakorshemmets förfogande.

Instruktioner m. m. Instruktioner och
ordningsstadgar att gälla vid Sabbatsbergs sjuk-
hus, antagna av dess styrelse 28 juli 1904.
Stadgar för Isidor Dannströms konvalescenthem,
antagna av hälsovårdsnämnden 13 nov. 1903.
Avtal ang. upprättande och drivande av en
sjuksköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, god-
känt av SF 19 maj 1924 och av överstyrelsen
för Svenska röda korset 16 jan. 1924. Instruk-
tioner för vissa befattningshavare hos Stock-
holms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdi-
rektoren 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
4,616,750 kr., kapitalbudgeten 2,190,000 kr.
(därav att täckas med lånemedel 2,135,000 kr.;
dessutom inom linjen fört, år 1940 beviljat
lånemedelsanslag 922,000 kr.); inkomster: drift-
budgeten 1,515,600 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Simon, M. H. J. (se nedan).

Överläkare (21).

Nylin, K. G. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1945),
mottagningstid: 10,30—11, *Salén*, E. B. (för-
ordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1946), mottagningstid: 11
—12, å medicinska avd.; *Crafoord*, C. (för-
ordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1945), mottagningstid:
10—10,30, *Gieritz*, K. H. (förordn. t. o. m.
³⁰/₁₁ 1941), mottagningstid: 8,30—9, å kir-
urgiska avd.; *Simon*, M. H. J. (förordn.
t. o. m. ³¹/₃ 1944), mottagningstid: 11,30
—12,30, å röntgenavd.; *Ploman*, K. G. (för-
ordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1946), mottagningstid: 11
—11,30, å ögonavd.; *Wetterdal*, P. L. (förordn.
t. o. m. ³⁰/₄ 1946), å gynekologiska avd.

Extra överläkare

(arvode efter 8,520—3,000 kr. per år).

Björkman, S., mottagningstid: 9,30—10 (å medi-
cinska avd.); *Öhngren*, L. O. G., mottagnings-
tid 10,30—11 (å öronavd.)

Biträdande överläkare.

Lidström, F. O., *Wijnblad*, A. O. Hj. (å kirur-
giska avd.).

E. o. elektrokardiografsläkare ¹⁾
(XXI).

Värnéus, A. G.

¹⁾ Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid
S:t Görans och Asö sjukhus.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Birath, G. N., Juhlin-Dannfelt, C. H. G., Tisell, H. F. A., Hult, H. O. K., Röjdmärk, O. E., en vakant, *tf.* Theorin, S. R. (å medicinska avd.); Wijnblad, A. O. Hj. (se ovan), Lidström, F. O. (se ovan), Björkroth, A. T., Linton, P. A., Boman, K. A., von Bahr, V. (å kirurgiska avd.); en vakant, *tf.* Rönström, B. K. Hj. (å ögonavd.); Lindgren, A. G. H. (å patologiska avd.); Salén, E. F., Ekblad, E. G. (å röntgenavd.); Hörböll, Karen J., Insulander, Margit H. A. (å gynekologiska avd.); Rådmark, K. G. E., Ahlbom, G. W. (å öronavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Rönström, B. K. Hj., tjl. (se ovan), *tf.* Stenbeck, Anna E. T. (å ögonavd.); Nordström, H. L. R., Nordgren, B. R. (å röntgenavd.); Mülern-Aspegren, J. U. F. Kock, A. V. A. (å kirurgiska avd.); Hartford, H. S. H. (å medicinska avd.); Blum, I. L. (å medicinska polikliniken), Bergström, B. (å gynekologiska avd.); Herberts, E. G. (å öronavd.).

Poliklinikföreståndare (4,560 kr.²).

Hambraeus, C. M. (å öronpolikliniken).

Poliklinikläkare å astmapolikliniken
(3,000 kr.)

Juhlin-Dannfelt, C. H. G.; Nordenfors, B. G.

Tandläkare (4,000 kr.).

Sundberg, S. E. G.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Bergstrand, K. J. H., professor.

Tre *e. o. sjukgymnaster* (X), åtta *operationssköterskor* (7), tre *röntgensköterskor* (7), två *e. o. röntgensköterskor* (VII), två *extra röntgensköterskor* (2,220 kr.), fyrtiofyra *sjuksköterskor* (därav en vid konvalescenthemmet) (6), fyra *laboratoriesköterskor* (6), ett *fotografiskt biträde* (6), tio *e. o. sjuksköterskor* (VI), ett *e. o. fotografiskt biträde* (VI), två *e. o. laboratoriesköterskor* (VI) åtta *extra sjuksköterskor* (2,100 kr.), ett *extra fotografiskt biträde* (2,100 kr.), två *e. o. ljusbadsbiträden* (IV), ett *e. o. röntgenbiträde* (IV), fyrtioen *assistentersköterskor* (2,580 kr.), femtioen *biträdande sjuksköterskor*.

¹) Dessutom utgår till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande underläkarna särskilt arvode med sammanlagt högst 9,000 kr. per år, varå rörligt lönetillägg icke må beräknas, och till de å medicinska, gynekologiska och ögonpoliklinikerna tjänstgörande underläkarna hälften av inflytande poliklinikavgifter.

²) Läkarna å medicinska polikliniken och å ögonpolikliniken äga därjämte uppbära hälften av inflytande poliklinikavgifter.

skor (570 kr. jämte bostad och kost). — Sju *sjukbärare* (2 b), etthundratjugutre *sjuksköterskebiträden* (1 a), tio *sjuksköterskebiträden* (1 b), sexton *biträden* (1 c).

Predikant (2,280 kr.).

Wolffbrandt, E. G., komminister emeritus.

En *organist* (575 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Zettergren, E. R.: t. »Sabbatsbergs sjukhus»; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarskrivare (17).

Hägglund, B. A. K.

Kontorsassistenter (13).

Ericson, E. G.; Rune, P. F., tjl., *tf.* Johansson, E. G. W.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Johansson, E. G. W., tjl. (se ovan), *tf.* Danielson, E. W. (Lizzie).

Kurator (12).

Morsing, f. Carlswärd, Gertrud E. K.; mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 14—15.

E. o. biträdande kurator (X).

Carlsson, Ida E. H., mottagningstid: 8,15—12,30.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Holmberg, Olena.

Fyra *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), två *extra kontorsbiträden* å röntgenavd. (1,980 kr.), två *extra kontorsbiträden* å överläkareexpeditionen (1,980 kr.), två *extra kontorsbiträden* å sysslomanskontoret (1,980 kr.), ett *extra kontorsbiträde* å journalarkivet (1,980 kr.), fyra *vaktmästare* (2 kl.) (6).

Maskinist (1 kl.) (14).

Swedman, N. H.

Husmoder (1 kl.) (9).

Kjellberg, Tea A.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Westergren, M. K. (Maja).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A.; Jansson, C. O. K.; Almgren, G. V.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *extra biträdande maskinist* (2,760 kr.),

SJD

två *hantverkare* (7), sex *e. o. hantverkare* (VII), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), en *biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (7), en *extra biträdande köksförestånderska* (2,220 kr.), en *extra biträdande husmoder* (2,220 kr.), en *extra vaktmästare* (2,100 kr.), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), fyra *e. o. telefonister* (IV), en *e. o. djursköterska* (IV), en *extra djursköterska* (1,860 kr.), en *baderska* (3), två *portvakter* (2 kl.) (2). — Sex *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), tre *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), en *kallskänka* (1 b), sex *sömmerskor* (1 b), tjugutvå *tvättbiträden* (1 b), tjugu *köksbiträden* (1 a), tjugusju *städerskor* (1 a), sex *strykerskor* (1 b), tolv *första biträden* (1 b), fem *baderskebiträden* (1 a), fyra *arbetsbiträden* (1 a).

S:t Görans sjukhus.

Stadshagen, K. (postgirokonton nr 1083);
t. »S:t Görans sjukhus» (växel).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

invärtes sjukdomar:	alla dagar	11—12
kirurgiska >	:	> 8,30—9,30
könssjukdomar		
män:	vardagar	12,30—13,30
kvinnor:	>	11,30—12,30
hudsjukdomar		
män:	>	12,30—13,30
kvinnor:	>	11,30—12,30
lungtuberkulos:	>	11—12
ortopedi och kirurgisk tuberkulos:	vardagar	11,30
centrala röntgen- och ljusavdelningen:	vardagar	11—12
finseninstitutet:	>	12—13.

Polikliniktider:

invärtes sjukdomar:	vardagar	11—12
kirurgiska >	:	> 8,30—9,30
ortopedi och kirurgisk tuberkulos:	måndagar och torsdagar	11—12
könssjukdomar		
män:	vardagar utom lördagar	12,30—13,30, 18,30—19, lördagar 12,30—13,30, 16—16,30
kvinnor:	vardagar utom lördagar	11,30—12,30, 18,30—19, lördagar 11,30—12,30, 16—16,30
hudsjukdomar		
män:	vardagar	12,30—13,30
kvinnor:	>	11,30—12,30.

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11—18;
för patienter å halvenskit rum: alla dagar 11,30—14, 17,30—18,30;

för patienter å allmänt rum:

å medicinska och kirurgiska avd.:
söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15;
å avd. för könssjuka och hudsjuka:
söndagar, tisdagar och torsdagar 14—15, lördagar 16—16,30;
å avd. för ortopedi och tuberkulos:
söndagar och torsdagar 14—15.

Sjukrårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 117 samt beträffande viss poliklinisk behandling sid. 138.

Antalet vårdplatser vid S:t Görans sjukhus är f. n. 845, av vilka 194 komma på avdelningen för könssjukdomar, 62 på avdelningen för hudsjukdomar, 183 på avdelningen för lungtuberkulos, 62 på avdelningen för kirurgisk tuberkulos, 40 på ortopediska avdelningen, 136 på medicinska avdelningen, 140 på kirurgiska avdelningen samt 28 extra platser, inrymda i en isoleringspaviljong.

Å avdelningarna för köns- och hudsjukdomar finnas 36 platser för barn (därav 10 platser för spädbarn). Intagna barn i skolåldern erhålla å sjukhuset skolundervisning.

Förutom en röntgen- och ljusavdelning finnes vid sjukhusets avdelning för hudsjukdomar ett finseninstitut. Ersättning för behandling å nu nämnda institutioner utgår enligt särskilda av hälsovårdsnämnden fastställda grunder (jfr sid. 118).

Vid sjukhuset hava upprättats en medicinsk och en kirurgisk poliklinik samt en poliklinik för kirurgisk tuberkulos och ortopedi, vid vilka tillämpas samma avgifter som vid stadens övriga sjukhuspolikliniker (se sid. 118). En vid sjukhuset upprättad poliklinik för köns- och hudsjukdomar har fr. o. m. den 1 jan. 1940 uppgått i S:t Görans sjukhus. Beträffande mottagningstider å sjukhusets polikliniker se ovan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1938 vid S:t Görans sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksstyrelsens försorg (se sid. 357).

En av överläkarbefattningarna å avdelningen för köns- och hudsjukdomar uppehålls av professor i syfilidologi vid Karolinska institutet, som där och å polikliniken, med biträde av en underläkare och en amanuens, båda avlönade av Karolinska institutet, meddelar undervisning åt medicine kandidater; sådan undervisning meddelas även av den av staden avlönade överläkaren för köns- och hudsjukdomar samt av en av poliklinikläkarna, båda i egenskap av biträdande lärare vid Karolinska institutet.

Vård av könssjuka inom Stockholm förekommer, förutom vid S:t Görans sjukhus, vid sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus, ävensom vid vissa av staden anordnade fristående polikliniker (se sid. 138).

Författningar m. m. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar,

med ändr. (se Skarstedts lagedition). Avtal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i syfilidologi vid S:t Görans sjukhus, godkänt av k. m:t 22 maj 1925. Instruktion för personalen vid S:t Görans sjukhus, fastställt 17 dec. 1913. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 3,792,900 kr.; kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 1,522,500 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1940 beviljade lånemedelsanslag 1,300,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1,082,670 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Troell, N. A. (se nedan).

Överläkare (21).

Lindstedt, E. F. (förordn. t. o. m. ^{31/7} 1946), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.; *Troell, N. A.* (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1946), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd.; *Hellerström, S. C. A.* (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1946), mottagningstid: 12—12,30, å avd. för köns- och hudsjukdomar; *Westergren, A. V. A.* (förordn. t. o. m. ^{30/4} 1944), mottagningstid: 11,30—12, å avd. för medicinsk tuberkulos; *Orell, S. G. H.* (förordn. t. o. m. ^{31/10} 1946), mottagningstid: 11,30—12, å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos; *Westermark, N. J. H.* (förordn. t. o. m. ^{30/4} 1946), mottagningstid: 11—12, å röntgen- och ljusavd.; *Schumann, J.* (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1944), mottagningstid: 12—12,30, å finseninstit.

Lasarettsläkare.

von Zweigbergk, J. O. (se nedan) (å kirurgiska avd.); *Johansson, G. A.* (se nedan) (å medicinska avd.).

Sanatorieläkare.

Vakant.

Elektrokardiografsläkare

(se Sabbatsbergs sjukhus).

Værnéus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Johansson, G. A. (se ovan), *Lindborg, C. B. N.* (å medicinska avd.); *Rosenqvist, A. H.*, *Olovson, T. G.*, *von Zweigbergk, J. O.* (se ovan), *Hederstad,*

¹) Dessutom utgår till de å medicinska och kirurgiska poliklinikerna tjänstgörande underläkarna extra ersättning av inflytande poliklinikavgifter.

G. C. (å kirurgiska avd.); *Noræus, Sonja M. V.*, *Bärfverstedt, B. E.* (å avd. för köns- och hudsjukdomar); två vakanta (å avd. för lungtuberkulos); *Hellstadius, A.* (å avd. för kirurgisk tuberkulos); *Mossberg, E. G. H.*, *Söderberg, E. A.*, *Lindholm, S.* (å röntgen- och ljusavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Herlitz, S. A., en vakant (å medicinska avd.); *Löfgren, S. H.* (å avd. för medicinsk tuberkulos); *Berglund, S. E. A.* (å röntgenavd.).

En *underläkare* och en *amanuens* å syfilidologiska kliniken (avlönade av Karolinska institutet).

Öron-, näs- och halsläkare (2,280 kr.).

Moberg, L.-E.

Läkare

vid polikliniken för köns- och hudsjukdomar (avlönade av statsmedel med var och en 5,500 kr.; bidrag från staden 1,000 kr. åt var och en för behandling av hudsjukdomar).

Kjellberg, Gerda E.; *Rhodin, N. J.*; *Tarras-Wahlberg, B. B.*; en vakant, *tf. Brück, N. A. C.*

Tre *assistentläkare* (avlönade av statsmedel med var och en 1,800 kr.).

Tandläkare (2,400 kr.).

Ahlsten, S. Å. G.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Wahlgren, F. F.

Tre *e. o. sjukgymnaster* (X), fyra *operationssköterskor* (7), två *röntgensköterskor* (7), en *översköterska* å finseninstitutet (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), en *röntgensköterska* å finseninstitutet (6), trettioen *sjuksköterskor* (6), fyra *laboratoriesköterskor* (6), fyra *sköterskor* å finseninstitutet (6), tio *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *e. o. laboratoriesköterska* (VI), ett *fotografiskt biträde* (6), ett *operationsbiträde* (4), två *e. o. biträdande sköterskor* (IV), två *extra sjuksköterskor* (2,100 kr.), femtioen *assistentköterskor* (2,580 kr.), två *sköterskor för ljusbehandling* å tuberkulosavd. (2,040 kr.). — Fyrtio *sjuksköterskebiträden* (1 b), tvåhundra *sjuksköterskebiträden* (1 a).

Predikant (2,040 kr.).

Vakant.

En *organist* (575 kr.).

SjD

Syssloman (1 kl.) (21).

Thorell, G. A. S., tjf. (se sid. 114), *tf. Ramgren, E. G.; t. »S:t Görans sjukhus»;* mot-
tagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Segervall, N. G.

Kontorsassistenter (13).

Karlsson, A. V. E.; en vakant.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Thylén, M. A. V.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Sjöberg, Aina S.

Ett första kontorsbiträde (7), fyra e. o.
första kontorsbiträden (VII), två e. o. kon-
torsbiträden (V), fem extra kontorsbiträden
(2,220 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Vakant.

Husmoder (1 kl.) (9).

Jonson, Gunhild.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Wistrand, Frida.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Häll, H. A:son; Melanoz, G. Q.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12),
en biträdande maskinist (2 kl.) (11), tre
hantverkare (7), fyra e. o. hantverkare (VII),
två vaktmästare (2 kl.) (6), två e. o. vakt-
mästare (2 kl.) (VI), en badmästare (6; för
desinfektionsgöromål 240 kr.), en biträdande
köksförestånderska (1 kl.) (7), en extra bi-
trädande köksförestånderska (2,640 kr.), en
biträdande husmoder (7), ett e. o. husmoders-
biträde (IV), fyra e. o. telefonister (IV),
en baderska (3), två portvakter (2 kl.) (2);
en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 3),
en kindergartnarlärarinna (1,740 kr.). —
Sex eldare (2 c), fyra sjukbärare (2 b), sex
gårdskarlar (2 a), tre manliga köksbiträden
(2 a), en första kokerska (1 d), ett första
matsalsbiträde (1 c), tre kokerskor (1 c),
fyra första biträden (1 b), en kallskänka
(1 b), fem sömmerskor (1 b), fem matsals-
biträden (1 b), sexton köksbiträden (1 a),
tre biträden vid linneförrådet (1 a), tjugufem
städerskor (1 a), fem baderskebiträden (1 a).

S:t Eriks sjukhus.

*Fleminggatan 22. K. (postgirokonton nr
2034); t. »S:t Eriks sjukhus»; expedi-
tionstid: 10—15,30 (lördagar och dag före
helgdag 9—14); ang. särskilda avdel-
ningar se nedan.*

Mottagningstider:

å kirurgiska polikliniken nya patienter: alla
dagar 12,30—13,30
återbesök: alla dagar 10,30—11,30
å medicinska polikliniken: alla dagar 12,30—
13,30.

S:t Eriks sjukhus är fördelat på två av-
delningar, en lasarettavdelning med 852 plat-
ser, varav 698 å medicinska avdelningen och
154 å kirurgiska avdelningen, samt en sin-
nessjukavdelning med 340 platser, varav 7 å
särskild avdelning för alkoholister. Dessutom
finnes vid sjukhuset (sedan år 1927) en kirur-
gisk poliklinik och (sedan år 1940) en me-
dicinsk poliklinik. Enligt med Karolinska
institutet träffat avtal meddelas av två av lä-
karna å sjukhusets lasarettavdelning klinisk un-
dervisning i medicin åt medicine kandidater.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades
år 1937 vid S:t Eriks sjukhus ett patient-
bibliotek, som skötes genom biblioteksstyrel-
sens försorg (se sid. 357).

Instruktioner. Instruktioner för vissa be-
fattningshavare vid Stockholms stads sjukhus,
fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
4,477,870 kr.; kapitalbudgeten (inom linjen fört,
år 1940 beviljat länemedelsanslag 335,000 kr.);
inkomster: driftbudgeten 1,330,050 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Sahlgren, E. J. A. (se nedan).

Lasarettavdelningen.

Mottagningstid (för intagning av patienter):
alla dagar 10—11; dessutom å poliklinikerna
alla dagar 12,30—13,30, för olycksfall hela
dygnet.

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11,30
—19;
för patienter å halvenskit rum: alla dagar
11,30—14, 18—19;
för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar
och lördagar 14—15, söndagar 13,30—15.
Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan
sid. 117.

Överläkare (21).

Sahlgren, E. J. A. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1946),
mottagningstid: 12—12,30, Lindbom, E. O.
(förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1944), mottagnings-

tid: 11,30—12, **Berglund**, H. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1944), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.; **Perman**, E. G. S. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1945) å kirurgiska avd.; **Sandström**, C. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1944), mottagningstid: 11,30—12, å röntgenavd.

Extra överläkare (8,520 kr.).

Strandell, B. H. E., mottagningstid 11,30—12.

Biträdande överläkare.

Elvin, J. S. H. (se nedan); **Hafström**, T. E. G:son (se nedan); **Ihre**, B. J. E. (se nedan).

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Henschen, F., professor.

Extra läkare (5,100—2,760 kr.).

Samuelsson, C. S. (å avd. för öron- och halssjukdomar); **Uddgren**, Gerda S. (å avd. för ögonsjukdomar).

Tandläkare (2,400 kr.).

Dahl, G. M.

Elektrokardiografsläkare

(se Maria sjukhus).

Bjerlöv, H. S. J.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Ahlberg, P. G., **Sköld**, E. G. V., **Hafström**, T. E. G:son (se ovan), **Ihre**, B. J. E. (se ovan), **Lublin**, H. J., **Lagerlöf**, H. O., **Jansson**, K. T., **Tengve**, E. P., **Bjuggren**, S. O. A. (å medicinska avd.); **Elvin**, J. S. H. (se ovan), **Wahlheim**, T. S.; **Moberger**, J. T. (å kirurgiska avd.); **Moberg**, B. G., **Ribbing**, S. (å röntgenavd.); **Hultquist**, G. T. J:son (å patologiska avd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Wiklund, E., en vakant (å medicinska avd.); **Brickman**, B. G. (å kirurgiska avd.); **Markman**, B. J., **Zander**, G. V. I. (å röntgenavd.).

Husmoder (1 kl.) (9).

Lindh, Jenny E.

Fem assistentläkare (oavlönade), två amanuenser (1,200 kr. jämte fri kost, dessutom avlönade av Karolinska institutet).

Två e. o. sjukgymnaster (X), en operationssköterska (7), en extra operationssköterska (2,784 kr.), tre röntgensköterskor (7), två extra röntgensköterskor (2,988 kr.), fyrtiofem sjuksköterskor (6), ett fotografiskt biträde (6), en extra husmoder (4,200 kr.), sjutton e. o. sjuksköterskor (VI), tre extra sjuksköterskor (2,664 kr.), två laboratorieskö-

terskor (6), en e. o. laboratoriesköterska (VI), fyrtiotre extra assistentsköterskor (2,580 kr.), ett operationsbiträde (4), en baderska (3). — Sju röntgen- och ljusbehandlingsbiträden (1 b), ett operationsbiträde (1 b), två poliklinikbiträden (1 b), tvåhundraotjugufyra sköterskebiträden och städerskor (1 a), nio baderskebiträden (1 a).

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: torsdagar och söndagar 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Överläkare (21).

Eneström, Hj. E. (se även sid. 129) (förordn. t. o. m. ³¹/s 1945); mottagningstid: 11,30—12.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Waller, G.; en vakant, *tf.* **Urwitz**, S. A.

En förestånderska (8), fem översköterskor (7), en e. o. översköterska (VII), två extra översköterskor (2,856 kr.), tio skötare (7), en extra skötare (2,760 kr.), femtiotre sköterskor (5), tjugufem e. o. sköterskor (V).

Predikant (4,080 kr.).

Heldt, T. E. O., pastor.

En organist och försångare (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Svenson, S. A.; t. »S:t Eriks sjukhus»; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Grill, C.

Kontorsassistenter (13).

Fors, T. K. R.; **Josafsson**, N. O., tjl. (se sid. 136), *tf.* **Ahrenmark**, H. V. V.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Ahrenmark, H. V. V., tjl. (se ovan), *tf.* **Erikson**, Å. E.; **Lagergren**, K.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ljunggren, f. von Hausswolff, Marie-Louise.

Två första kontorsbiträden (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), två e. o. kontorsbiträden (V), två extra kontorsbiträden (2,220 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Forslund, C. A.

¹) Dessutom utgår till de å poliklinikerna tjänstgörande underläkarna särskilt arvode, varå rörligt lönetillägg ej må beräknas.

SJD Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Anander, Sigrid K.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Falk, A. L.; Svedberg, A.; Svensson, J. A.;
Lätt, J. G.; en vakant.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12),
en biträdande maskinist (2 kl.) (11), en
biträdande köksförestånderska (1 kl.) (7),
en tvättförestånderska (1 kl.) (7), två
hantverkare (7), tre e. o. hantverkare (VII),
två vaktmästare (2 kl.) (6), två e. o. vakt-
mästare (2 kl.) (VI), en e. o. överstäderska
(V), en biträdande tvättförestånderska
(2 kl.) (4), ett e. o. köksförestånderskebi-
tråde (IV), fyra e. o. telefonister (IV), en
extra telefonist (1,200 kr.), ett expeditionss-
vaksbiträde (1,380 kr.). — Elva eldare (2 c),
två automobilförare (2 c), fem sjukbä-
rare (2 b), åtta gårdskarlar (2 a), tre man-
liga köksbiträden (2 a), en första kokerska
(1d), tre kokerskor (1c), ett första matsalsbi-
tråde (1c), en hallskänka (1 b), fyra första
köksbiträden (1 b), fyra sömmerskor (1 b),
fyra strykerskor (1 b), två första tvättbi-
träden (1 b), fjorton matsalsbiträden (1 b),
sjutton köksbiträden (1 a), aderton tvättbi-
träden (1 b), fem städerskor (1 a).

Maria sjukhus.

Wollmar Yxkullsgatan 25, Sö. (postgiro-
konto nr 2056); t. 23 25 30 (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter):
å medicinska avd.: alla dagar 9—10

å kirurgiska avd.: vardagar 11,30—12,30 (för
kvinnor) och 13—14 (för män), sön- och helg-
dagar 9—10;

mottagningstid å polikliniken: vardagar 11,30
—12,30 (för kvinnor) och 13—14 (för män).

Besökstider:

allmänt rum: söndagar, tisdagar, torsdagar, lör-
dagar 14—15;

halvenskilt rum: alla dagar 11—14, 17—18;
helenskilt rum: alla dagar 11—18.

Expeditionstid: å sysslomanskantoret 9—
12, 13—15,30, lördag och dag före helgdag
9—12, 12,30—14,30.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se
ovan sid. 117.

Maria sjukhus omfattar f. n. 283 vårdplatser,
därav 178 å kirurgiska och 105 å medicinska av-
delningen. — Sjukhuset torde komma att fram-
deles nedläggas och ersättning för de i sjukhuset
befintliga vårdplatserna torde beredas å ett nytt
centralsjukhus för de södra stadsdelarna (se sid.
114).

Vid sjukhuset är inrättad en kirurgisk
poliklinik.

Instruktioner. Instruktioner för vissa be-

fattningshavare vid Stockholms stads sjukhus,
fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
1,830,370 kr.; inkomster: driftbudgeten 708,800
kr.

Styresman (arvode 1,260 kr.).

Brandberg, C. R. E. (se nedan).

Överläkare (21).

Tillgren, J. (förordn. t. o. m. ^{30/11} 1944), mot-
tagningstid: 10—11, å medicinska avd.; en
vakant, *tf.* Lindberg, G. S. F., mottagnings-
tid: 9,30—10 och 11,30—12,15, å röntgenavd.;
Brandberg, C. R. E. (förordn. t. o. m. ^{30/1} 1946),
mottagningstid: 13—13,30 å kirurgiska avd.

Biträdande lasarettsläkare.

Settergren, F. H. (se nedan).

E. o. elektrokardiografsläkare¹⁾ (XXI).

Bjerlöv, H. S. J.

Förste underläkare (8,040 kr.²).

Settergren, F. H. (se ovan), Sahlström, T. G., Ek-
blom, S. T. E., Leander, G. (å kirurgiska avd.);
Hansson, A. F., en vakant (å medicinska avd.);
Lindberg, G. S. F., tj. (se ovan), en vakant
(å röntgenavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Lithander, A. (å medicinska avd.); Sandberg,
I., Linde, A. P. (å kirurgiska avd.); en va-
kant (å röntgenavd.).

Tre assistentläkare (oavlönade), en å ki-
rurgiska och två å medicinska avd.

Obducent och patolog (4,560 kr.).

Wahlgren, F. F.

En extra kurator (3,180 kr.) (gemen-
sam med Äsö och Stigbergets sjukhus), två
e. o. sjukgymnaster (X), fyra operations-
sköterskor (7), två röntgensköterskor (7),
en e. o. röntgensköterska (VII), sexton sjuk-
sköterskor (6), två e. o. sjuksköterskor (VI),
tre laboratoriesköterskor (6), ett fotogra-
fiskt biträde (6), ett extra fotografiskt
biträde (2,340 kr.), två massöser (3,120 kr.),
tjugusex assistentsköterskor (2,580 kr.), trettio-
två biträdande sjuksköterskor (500 kr., bo-
stad och kost). — Två röntgenbiträden (1 b),
fyra operationsbiträden (1 b), tre polikli-
nikbiträden (1 b), sextiofyra sjuksköterske-
biträden (1 a), tre baderskebiträden (1 a).

¹⁾ Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid
S:t Eriks sjukhus.

²⁾ Dessutom utgår till de å kirurgiska poli-
kliniken tjänstgörande underläkarna särskilt ar-
vode med sammanlagt högst 4,000 kr. per år,
varå rörligt lönetillägg icke må beräknas.

Predikant och organist (1,410 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoförsamlingen.

Sysselman (2 kl.) (20).

Olsson, E. V. (se sid. 131); t. 23 25 30; mottagningstid: 9—11.

Kontorsassistent (13).

Nordquist, G. A.

Två första kontorsbiträden (7), två e. o. kontorsbiträden (V), ett extra första kontorsbiträde (2,760 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Johnsson, S. A.

Husmoder (2 kl.) (8).

Ahlgren, Mia S. H.

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Karlsson, W. K. (Mia).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Samuelsson, G. A.; Löfstedt, E. J.; Wiklund, E. O. A.

En biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), en baderska (3), två portvakter (2 kl.) (2), en e. o. portvakt (2 kl.) (11), en extra portvakt (2,070 kr.), ett portvaksbiträde (1,020 kr.). — Fyra eldare (2 c), fyra sjukbärare (2 b), en gårdskar (2 a), ett manligt köksbiträde (2 a), en första kokerska (1 d), tre kokerskor (1 c), ett första matsalsbiträde (1 c), ett tvättbiträde (1 b), en kallskänka (1 b), ett första spisbiträde (1 b), fyra sömmerskor (1 b), fem matsalsbiträden (1 b), tio städerskor (1 a), tolv köksbiträden (1 a).

Asö sjukhus.

Äsögatan 147, Sö. (postgirokonto nr 1084); t. 40 12 35, 41 42 20, 41 42 21 (växel); 43 09 60 (kontoret).

Mottagningstid (för intagning av patienter): varje dag 9—11.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Asö sjukhus (f. d. provisoriska sjukhuset) rymmer f. n. 102 platser, fördelade på en våning för manliga patienter med 34 sängar och två våningar för kvinnliga patienter med 68 sängar. — Sjukhuset torde komma att framdeles nedläggas och ett motsvarande antal vårdplatser

torde anordnas å ett nytt centralsjukhus för de södra stadsdelarna (se sid. 114).

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 515,950 kr.; inkomster: driftbudgeten 129,360 kr.

Styresman och överläkare (21)

(dessutom styresmansarvode 690 kr.).

Kahlmeter, T. G. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1944); mottagningstid: 11,15—11,45.

Elektrokardiografläkare

(se Sabbatsbergs sjukhus).

Værnéus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Schnell, Å. R.; Sköld, N. J.; Göransson, S. F. O.

*Andre underläkare*¹⁾ (4,500 kr.).

Hellström, P. E. L.

En assistentläkare (oavlönad).

Röntgenläkare (6,600 kr.).

Jonsson, N. G.

Öronläkare (1,500 kr.).

Hambraeus, C. M.

*Obducent*²⁾.

Pettersson, A., professor emeritus.

En e. o. sjukgymnast (X), en extra sjukgymnast (3,120 kr.), en e. o. röntgensköterska (VII), fyra sjuksköterskor (6), en laboratoriesköterska (6), två e. o. sjuksköterskor (VI), två extra sjuksköterskor (2,664 kr.), fyra extra assistentsköterskor (2,580 kr.). — Två sjuksköterskebiträden (röntgen) (1 b), tjugusex sjuksköterskebiträden (1 a).

Predikant (1,020 kr.).

Ahlfeldt, R. A., komminister i Katarina förs.

En organist och försångare (270 kr.).

Sysselman (3 kl.) (18).

Vakant.

¹⁾ Förordnas under nio månader av året (vintermånaderna).

²⁾ Anslag i staten 1,000 kr.

SJD

Kontorsassistent (13).

Andersson, Inga J.

Ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

André, K. G. J.

En vaktmästare (2 kl.) (6), en värmeledningsskötare (7), en köksförestånderska (3 kl.) (7), en baderska (3), en portvakt (2 kl.) (2). — Tre sjukbärare (2 b), två kokerskor (1 c), en sömmerska (1 b), en strykerska (1 b), två matsalsbiträden (1 b), ett första köksbiträde (1 b), fyra köksbiträden (1 a), fyra städerskor (1 a), ett portvaksbiträde (1 a).

Norrtulls sjukhus.

Norrtullsgatan 14 (postadress: Stockholm 6); t. 23 28 50 (växel); 33 96 53 (kontoret direkt); kontorstid: 10—15,30, lördagar 10—14.

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Telefontid (för förfrågningar om patienter): alla dagar 11—12.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 117.

Besökstider: se nedan.

I samband med stadens förvärv av vissa fastigheter vid Norrtullsgatan, varefter tidigare Allmänna barnhusets barnhemsverksamhet varit inrymd (se kommunalkalendern för år 1933, sid. 151) förband sig staden enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 okt. 1931 att intill dess en pediatrik klinik komme till stånd vid ett blivande rikssjukhus eller vid annan av Karolinska institutet godkänd sjukvårdsinrättning i Stockholm, dock högst intill den 1 juli 1942, inom nämnda fastigheter upprätthålla ett stadens sjukhus för barn med 70 vårdplatser. Därest av k. m:t så påfordras, skola 15 av dessa platser upplåtas åt barn, vilka icke äga hemortsrätt i Stockholm. Sjukvårdsanstalten skall av staden under ovan angivna tid upplåtas till Karolinska institutet för undervisningsändamål såsom institutets pediatrika klinik. Läkavården skall bestridas av Karolinska institutet; dock skola vederbörande läkare jämväl erhålla arvoden från staden. Staden har vidare åtagit sig att under samma tid, som barnsjukhuset upprätthålles, jämväl upprätthålla en till sjukhuset ansluten pediatrik poliklinik.

I samband med träffandet av ovanberörda avtal förband sig staden jämväl att bereda vissa angivna befattningshavare vid Allmänna barnhu-

set motsvarande anställning vid det av staden upprättade barnsjukhuset.

Staden äger årligen från statsverket utbetomma dels ett belopp av 60,000 kr. till bestridande av kostnaderna för barnsjukhuset, dels ett belopp av 5,700 kr. för upprätthållandet av den pediatrika polikliniken därstädes. Dessutom utgår till sjukhuset ett årligt bidrag av 50,000 kr. från Allmänna barnhusets Stockholmsfond (se sid. 290).

Ovan omförmälda sjukvårdsanstalt utgör barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus.

I ifrågavarande fastigheter har jämväl anordnats en sinnessjukavdelning med f. n. 165 vårdplatser, samtliga avsedda för kvinnor.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 1,060,890 kr.; inkomster: driftbudgeten 346,410 kr. (däruv statsbidrag 65,700 kr.).

Styresman (arvode 1,140 kr.).

Herlitz, C. W. (se nedan).

Barnavdelningen.

Besökstid: söndagar och torsdagar 13—14.

Överläkare

(3,500 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Herlitz, C. W.

Underläkare

(3,300 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Palmgren, F. A. Å.

Läkare vid den pediatrika polikliniken (3,600 kr.).

Magnusson, J. H., docent.

Radiolog (2,000 kr.).

Jonsell, S. J. E.

En extra kurator (3,180 kr.) (gemensam med Sachsska barnsjukhuset), en e. o. röntgensköterska (VII), tre sjuksköterskor (6), två e. o. sjuksköterskor (VI), en extra sjuksköterska (2,664 kr.), fyra extra assistentsköterskor (2,580 kr.), en extra barnträdgårdslärlarinna (1,860 kr.), ett extra röntgenbiträde (1,980 kr.), tjugufyra extra sjuksköterskeelever (540 kr. jämte fri bostad och kost), tolv barnsköterskor (1,860 kr.), fyra ammor (620 kr.).

Sinnessjukavdelningen.

Tel. 23 28 50.

Besökstid: söndagar, tisdagar och torsdagar
12,30—13,30.

Överläkare (2,300 kr.).

Eneström, Hj. E. (se St Eriks sjukhus).

En förestånderska (8), två *e. o. översköterskor* (VII), två *extra översköterskor* (2,856 kr.), tjugufem *sköterskor* (5), fyra *e. o. sköterskor* (V), åtta *extra sköterskor* (2,220 kr.).Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Predikant (1,020 kr.).

Wiklund, E. V., komminister i Matteus förs.

Sysloman (3 kl.) (18).

Alström, H.; mottagningstid: 9—11.

Kammarskrivare (6,180 kr.).

de Berg, C. F. A.

E. o. maskinist (XII).

Andersson, H. A.

E. o. vaktmästare (2 kl.) (VIII).

Garpendal, C. H. G., tj. (se sid. 116), *tf. Holmberg*, N.Ett *extra första kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *e. o. köksförestånderska* (3 kl.) (VII), en *extra portvakt* (1,620 kr.). — Fem *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), en *mjölkökösföreståndarinna* (1 d), en *undervätsförestånderska* (1 d), tre *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), två *matsalsbiträden* (1 b), en *husa* (1 b), en *sömmerska* (1 b), ett *tvättbiträde* (1 b), en *portvakt* (1 a), två *telefonvakter* (1 a), ett *laboratoriebiträde* (1 a), fjorton *städerskor* (1 a), ett *baderskebiträde* (1 a), nio *köksbiträden* (1 a).

Stigbergets sjukhus.

Fjällgatan 23 och 23 A samt 20 A, Sö. (postgirokontonr 59977); t. 421101, 421102, 421103 (avd. 1—4 och 8 för kvinnliga patienter och föreståndarinnor); 421105 (avd. 5—7 för manliga patienter); 424254 (kontoret).

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar, sön- och helgdagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Stigbergets sjukhus rymmer f. n. 134 platser, fördelade på fem avdelningar för kvinnliga patienter med 95 sängar och tre avdelningar för manliga patienter med 39 sängar.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.*Stat år 1941.* Utgifter: driftbudgeten 434,730 kr.; inkomster: driftbudgeten 135,800 kr.

Styresman (arvode 690 kr.).

Lindborg, N. E. (se nedan).

Läkare (6,600 kr.).

Lindborg, N. E.

Redogörare (1,200 kr.).

Johansson, E. V. (se Söderby sjukhus).

Extra kontorsassistent (4,020 kr.).

Enström, K. O.

En *e. o. föreståndarinna och husmoder* (VIII), en *e. o. köksförestånderska* (VII), sex *e. o. sjuksköterskor* (VI), tre *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), tre *assistentsköterskor* (2,580 kr.), en *e. o. värmelednings-skötare* (VII) (beredskapsarvode 720 kr.), en *e. o. baderska* (III). — En *eldare* (2 c), fyra *sjukbärare* (2 b), två *kokerskor* (1 c), två *matsalsbiträden* (1 b), en *kallskänka* (1 b), en *sömmerska* (1 b), fyrtiofyra *sköterskebiträden* (1 a), fem *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a).

St Eriks sjuksköterskeskola.

(Stockholms stads sköterskeskola.)

Kungsklippan 7, K. (postgirokontonr 158160); t. 51 40 39, 51 98 60.

Stockholms stads sjukhusdirektion erhöill genom beslut av stadsfullmäktige den 20 nov. 1939 medel till anordnande av en sjuksköterskeskola.

Enligt stadgar för skolan, som antagits av stadsfullmäktige den 19 febr. 1940, handhaves den omedelbara ledningen av skolan av en styrelse på sju ledamöter jämte fyra suppleanter vilka av sjukhusdirektionen utses för en tid av fyra år. Av såväl ledamöterna som suppleanterna skall en vara överläkare vid stadens sjukhus, en sjuksköterska och en i undervisningsfrågor kunnig person.

St Eriks sjuksköterskeskola började sin verksamhet den 1 febr. 1940. Lokaler för undervisning, matsalar och bostäder äro intill den 1 okt. 1943 förhyrda i fastigheten 7—9 vid Kungsklippan. Under år 1940 inkommo 118 elevansökningar. Två teoretiska förkurser ha under året hållits. Relevantalet var vid 1941 års början 34. Skolans verksamhet är avsedd

Sjd

att fortgå under år 1941 med två nya kurser om vardera 30 elever och med början i april, resp. oktober. Före antagandet genomgår den sökande en c:a 2 månaders provtjänstgöring, varvid en avgift av 120 kr. erlägges till skolan. Antagen elevs kursavgift är 600 kr. Under de tre utbildningsåren erhålles fritt vivre samt det tredje året ett arvode av 360 kr. per år.

Utom vid S:t Eriks sjukhus och S:t Eriks barnbördshus kommer utbildningen under år 1941 att förläggas till S:t Görans, Söderby och Beckomberga sjukhus, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn och Vanförestalten, eventuellt även Epidemisjukhuset. Skolan uppbär av resp. sjukhus ersättning för elevernas sjukhusarbete.

Styrelse.

Sahlgren, E. J. A., överläkare, ordf.; **Anderson, Knut H.**, tjänsteman, stadsfullm.; **Höjer, Gerda**, sekreterare, stadsfullm.; **Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm., vice ordf.; **Jonzon, B. A. S.**, förste folkskolinspektör; **Wallenberg, G. O.**, direktör, stadsfullm., kassaförvaltare; **Wikström, Märta**, advokat, vice kassaförvaltare.

Suppleanter: **Hennings, B. C.** (Beth), rektor; **Kåge, Inez M.**, sjuksköterska; **Lindgren, E.** Ingeborg, sköterska; **Perman, E. G. S.**, överläkare.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 145,630 kr.; inkomster: driftbudgeten 147,070 kr.

Redogörare.

Sunne, C. N., kammarskrivare (se sid. 131).

E. o. föreståndarinnan (XVII).

Thomson, H. E. (Lisa).

En *instruktionssköterska* (3,060 kr.). — Fem *städerskor* (1 a), ett *matsalsbiträde* (1 b) samt en *första kokerska* (1 d).

Barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne.

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 1071); t. 43 70 64 (växel); 43 11 98 (sysslomanskontoret och köket); 43 14 14 (avd. I); 43 65 64 (avd. II); 41 94 22 (röntgenavd.) (husmodern kl. 13—14).

Mottagningstid (för intagning av patienter samt a polikliniken): vardagar 11,30—12,30.

Besökstid: söndagar och onsdagar 12,30—13,30.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 117.

Sjukhuset, som upprättats genom en donation den 12 febr. 1907 å 400,000 kr. av stärbhusdelägarna efter framlidne generalkonsuln Simon Sachs och hans maka Mathilda Sachs, är avsett för späda barn. Sjukhuset har 46 platser för sjuka barn, 8 platser för am barn och 6 platser för medföljande digivande mödrar. Vid sjukhuset har även inrättats en poliklinik.

Sjukhuset bör enligt donationsbestämmelserna förvaltas av en styrelse, bestående av högst sju ledamöter. Styrelsen utses av stadsfullmäktige, men donatorerna äga under sin livstid utse tre ledamöter. Enligt beslut av stadsfullmäktige utses styrelsen för en tid av ett år i sänder.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 250,340 kr.; inkomster: driftbudgeten 67,180 kr. (därav 5,700 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

Gyllenswärd, C. E., överläkare, Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm., **Johansson, Lilly E. E.**, fabriksarbeterska, stadsfullm., **Tengbom, I. J.**, arkitekt, professor, vice ordf. (valda av stadsfullmäktige); **Sachs, J. E.**, generalkonsul, ordf., **Sachs, R.**, verkst. direktör, kassaförvaltare, **Heyman, f. Thiel, Agda**, fru (valda av donatorerna).

Revisorer.

Sjukhusets räkenskaper och förvaltning granskas av samma revisorer, som äro utsedda för hälsovårdsnämndens räkenskaper och förvaltning (se sid. 196).

Styresman och överläkare (21)

(dessutom styresmansarvode 690 kr.).

Gyllenswärd, C. E. (förordn. t. o. m. ³⁰/11 1945); mottagningstid: kl. 10.

Förste underläkare (7,692 kr.).

Hamne, P. B.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Lindhahl, J. O.

Röntgenläkare (2,400 kr.).

Lindblom, K. J. G., tjl., *tf.* **Jonsell, S. J. E.**

En *obducent* (690 kr.).

Tre *sjuksköterskor* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), tre *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), sju *ttun sjuksköterskeelever* (bostad och kost), sex *ammor* (dagarvode jämte bostad och kost). — Sex *sköterskebiträden* (1 a), ett *röntgenbiträde* (1 a).

Predikant (485 kr.).

Vakant.

Syssloman (1,500 kr.).

Hägglund, B. A. K. (se sid. 121); t. 43 11 98; mottagningstid: måndagar 18—19, onsdagar 12—14, fredagar 15—17 och 18—19.

Husmoder (2 kl.) (8).**Kruse, Svea Ch.**

En *värmeledningsskötare* (7). — En *första kokerska* (1 d), ett *första köksbiträde* (1 b), en *sömmerska* (1 b), ett *matsalsbiträde* (1 b), tre *skötebiträden* (1 b), två *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a), en *portvakt* (1 a).

Södra barnbördshuset.

Wollmar Yxkullsgatan 27, Sö. (postgiro-konto nr 2057); t. »Södra B. B.».

Mottagningstider:

Patienter intagas alla tider på dygnet.

Mödravårdscentral typ I och taxebunden poliklinik: sökandagar 13—14.

Besökstider: å allmänt rum måndagar, onsdagar, fredagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen; å hel- och halvenskilt rum måndagar, onsdagar, fredagar och söndagar 11—13 samt alla dagar 18,30—19,30 endast för mannen.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Antalet sängplatser vid Södra barnbördshuset är 115; dessutom finnas 15 förlossningsplatser och 26 vårdplatser för gynekologiska fall. Se f. ö. S:t Eriks barnbördshus (nedan).

I samband med barnbördshuset är anordnad en statens anstalt för barnmorskeundervisning. Genom en överenskommelse år 1905 har staden åtagit sig att mot ett årligt bidrag av 10,000 kr. hålla lokaler för undervisningen och bostäder åt eleverna (f. n. 36 till antalet). Anstaltens överlärare och barnmorskelärare äro överläkare och biträdande läkare vid barnbördshuset.

Södra barnbördshuset torde komma att framdeles nedläggas och ersättning för sjukhusets vårdplatser torde beredas inom ett nytt central-sjukhus för de södra stadsdelarna (se sid. 114).

Författningar m. m. K. stadga för barnmorskeundervisningen 13 maj 1938, med ändr. Chefens för ecklesiastikdepartementet ämbetsskrivelse 9 juni 1905 ang. anordnande av barnmorskeundervisning vid Södra barnbördshuset m. m. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 992,120 kr.; inkomster: driftbudgeten 246,300 kr. (därav statsbidrag 17,000 kr.).

Styresman och överläkare

(som överlärare vid barnmorskeläroanstalten avlönad av staten, styresmansarvode 690 kr.).

Lundqvist, E. B.*Biträdande läkare*

(som barnmorskelärare avlönad av staten).

Holtz, A. G. F.*Förste underläkare* (8,040 kr.).

Willers, G. E. V.; Morén, M. (Maja); **Ohlin, C. A.**

Andre underläkare (6,000 kr.).**Odén, O. E.**

En *obducent och patolog* (900 kr.), en *assistentläkare* (oavlönad).

En *operationssköterska* (7), fyra *förlossningsbarnmorskor* (7), en *e. o. förlossningsbarnmorska* (VII), tre *barnmorskor* (6; därav en förordnad som överbarnmorska och en som instruktionsbarnmorska; dessa åtnjuta särskilt lönetillägg från statsverket), sex *sjuksköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *e. o. poliklinisksköterska* (VI), två *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), en *extra barnmorska* (2,790 kr.), trettio *extra assistentbarnmorskor* (2,580 kr.). — Fyrtiofem *sköterskebiträden* (1 a).

Prästerligt biträde (1,740 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoförsamlingen.

*Syssloman.***Olsson, E. V.** (se Maria sjukhus).*Kammarsskrivare* (15).**Sunne, C. N.***Kontorsskrivare* (9).**Avén, f. Etzler, Margit A. C.***Maskinist.***Johnsson, S. A.** (se Maria sjukhus).*Vaktmästare* (1 kl.) (8).**Kährling, K. J. O.**

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *e. o. husmoder* (VIII), en *portvakt* (2 kl.) (2), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (II). — Två *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), två *sömmerskor* (1 b), fem *matsalsbiträden* (1 b), ett *köksbiträde* (1 a), ett *första biträde* (1 b), tio *städerskor* (1 a).

Sjd

S:t Eriks barnbördshus.

Fleminggatan 22, K.; t. 51 63 80 (förlösningssavgd.). 51 63 81 (läk. exp.), 51 63 82 (kontoret), 51 63 83 (avd. I), 51 63 84 (avd. II).

Mottagningstider:

Patienter intagas alla tider på dygnet.

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Antalet sängplatser är 41; dessutom finnas 4 förlösningssplatser.

Den 12 dec. 1938 öppnades en provisorisk barnbördsavdelning vid S:t Eriks sjukhus, benämnd S:t Eriks barnbördshus.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 243,770 kr.; inkomster: driftbudgeten 41,200 kr.

Överläkare (3,000 kr.).

Clason, C. E. S.; träffas 10—10,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Hylander, F. B.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Ullmark, E. R.

Prästerligt biträde (1,200 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt vid Storkyrkoförs.

Syssloman.

Olsson, E. V. (se Maria sjukhus.)

Husmoder (4,260 kr.).

Jansson, Anna M., barnmorska.

En kontorsskrivare (3,120 kr.), tre assistentbarnmorskor (2,580 kr.), sex barnmorskor (2,664 kr.), en sjuksköterska (2,664 kr.), sex barnsköterskor (1,980 kr.), en vaktmästare (2,580 kr.). — Fenton sköterskebiträden (1 a), fyra städerskor (1 a), en sömmerska (1 b), ett förrädsbiträde (1 b).

Söderby sjukhus.

Söderby, Uttran (postgirokonton nr 13304); t. Tumba 3 14 (kontoret); Tumba: »Söderby sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, sön- och helgdagar 12—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8—15,30.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Sjukhuset, som är uppfört å stadens egendom Söderby i Salems socken, är avsett att mottaga i Stockholm boende tuberkulossjuka. Sjukhuset är uppdelat på två sjukavdelningar, var och en med en överläkare som chef och inrymmer sammanlagt 404 platser i allmänt rum samt 40 platser i enskilda och halvenskilda rum.

Till driftkostnader för tuberkulossjukvård vid stadens tuberkulosanstalter utgår statsbidrag med 1,75 kr. per dag och patient å allmänt rum. I 1941 års stat hava dessa statsbidrag upptagits till ett belopp av 340,000 kr.

Författningar m. m. K. kung. 22 juni 1939 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos (se Kfh 1941: sid. 596). Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 1,645,610 kr.; inkomster: driftbudgeten 370,200 kr.

Styresman (arvode 1,500 kr.).

Gullbring, A. G. (se nedan).

Överläkare (27).

Gullbring, A. G. (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1946), mottagningstid: 10—10,30; Leffler, J. K. F. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1946), mottagningstid: 12,30—13.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Blom, K.-F. S. S.; Backman, C. S.; Häggmark, Å. L.; Thorell, S. H. J.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Ekberg, K. E. E.

Läkare å röntgenavdelningen (1,740 kr.).

Överläkarna.

Extra läkare

för behandling av halstuberkulos (3,000 kr.).

Erici, E. V.

Tandläkare (4,080 kr.).

Hellgren, P. L.

En röntgen- och operationssköterska (7), sjutton sjuksköterskor (6), fyra e. o. sjuksköterskor (VI), tre extra sjuksköterskor (2,664 kr.), sju extra assistentsköterskor (2,580 kr.). — Fem första sköterskebiträden (1 b), åttiofem sköterskebiträden (1 a).

Predikant och organist (1,800 kr.).

Uddin, K. J. R., kyrkoherde i Markim.

Syssloman (2 kl.) (20).

Herrman, N. V. A.; t. Tumba: »Söderby sjukhus» och 3 14; mottagningstid: 8—10.

Kammarsskrivare (15).

Johansson, E. V.

En *förste kontorist* (10), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (2,880 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Maskinist (1 kl.) (14).

Malmberg, K. L.

Husmoder (2 kl.) (8).

Andersson, J. M. (Hanna).

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Blomgren, Rodny L.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Augustsson, A. S. A.

En *extra telefonist* (2,286 kr.), en *biträdande maskinist* (1 kl.) (12) (beredskapsarvode 720 kr.), en *e. o. biträdande maskinist* (2 kl.) (XI) (beredskapsarvode 720 kr.), fem *hantverkare* (7), en *trädgårdsmästare* (3 kl.) (7), en *e. o. automobilförare* (VII), en *nattvakt* (5), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), två *baderskor* (3), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Sex *eldare* (2 c), en *automobilförare* (2 c), sex *gårdskarlar* (2 a), ett *manligt köksbiträde* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), sex *matsalsbiträden* (1 b), en *kallskänka* (1 b), ett *första tvättbiträde* (1 b), två *strykerskor* (1 b), tre *sömmerskor* (1 b), ett *första biträde* (1 b), nio *tvättbiträden* (1 b), tre *första köksbiträden* (1 b), fjorton *köksbiträden* (1 a), nio *städerskor* (1 a).

Sanatoriet vid Hamra.

Tullinge (postgirokonton nr 13303); t.
Tumba 35.

Sanatoriet, som uppförts av ab. Separator å mark, tillhörig egendomen Hamra i Botkyrka socken och som av bolaget under ett tjugotal år använts såsom sanatorium för dess arbetare, inköptes av staden år 1923. Sanatoriet är avsett för vård av tuberkulösa barn och har 37 vårdplatser. En vid sanatoriet upprättad skola står under folkskoleledningens uppsikt och ledning.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställd av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 94,760 kr.; inkomster: driftbudgeten 22,380 kr. (därav statsbidrag 4,080 kr.).

Styresman och överläkare (900 kr.).

Gullbring, A. G. (se Söderby sjukhus).

Redogörare (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se Söderby sjukhus).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant.

En *lärarinna* (4,113 kr.), en *värmeledningskötare* (7) (beredskapsarvode 720 kr.). — En *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a), sju *sköterskebiträden* (1 a).

Barnsanatoriet Tjärnan.

Tjärnan, Kullsveden; t. Tjärnan 11.

Barnsanatoriet Tjärnan (f. d. kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn) i Tjännans by, cirka fem km från Säter, är avsett för fattiga, tuberkulösa barn från Stockholms stad i en ålder ej överstigande 12 år och med utsikt till fullt tillfrisknande eller åtminstone avsevärd förbättring. Sanatoriet, som förvaltas av en av sjukhusdirektionen utsedd styrelse, kan numera rymma 100 barn.

Vårdavgiften utgör 2 kr. per dag.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställd av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 238,070 kr.; inkomster: driftbudgeten 89,400 kr. (därav 4,100 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelsens ledamöter

(arvoden: styresmannen 1,860 kr., andre styrelseledamoten 810 kr.).

Hansson, N. H., sjukhusdirektör, styresman (se nedan); Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

Redogörare (1,020 kr.).

Lundberg, I., kamrerare.

Styresman.

Hansson, N. H. (se ovan).

Läkare (4,560 kr.).

Berg, S.; t. Säter 39; mottagningstid: tisdagar och fredagar 15—17.

En *föreståndarinna* (1 kl.) (8), en *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII), en *befallningsman* (3,000 kr.), en *skomakare* (1,800 kr.), en *e. o. lärarinna* (VI), två *sjuksköterskor*

Sjd

(6), en *eldare* (3,000 kr.). — En *kokerska* (1 c), ett *första biträde* (1 b), två *tvättbiträden* (1 b), tolv *sköterskebiträden* (1 a), ett *baderskebiträde* (1 a), fem *köksbiträden* (1 a), två *städerskor* (1 a).

Epidemisjukhuset.

Beträffande Epidemisjukhuset, som sorterar under hälsovårdsnämnden, se sid. 200.

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

Rörande detta för staden och Stockholms län avsedda sjukhus, som icke är upptaget på stadens stat och icke sorterar under sjukhusdirektionen, se sid. 398.

Stockholms stads sinnessjukhus.

(Beträffande den av sjukhusdirektionen omhändertagna öppna vården av psykiskt sjuka se nedan sid. 141.)

Enligt år 1925 mellan staten och staden ingånget avtal angående sinnessjukvårdens ordnande, vilket avtal trädde i kraft den 1 jan. 1926, har staden åtagit sig att för framtiden (med vissa undantag) ombesörja och bekosta hela sin sinnessjukvård, mot viss ersättning härför av statsverket. I 1941 års stat har denna ersättning upptagits till ett belopp av 3,100,000 kr.

Stadens under sjukhusdirektionen lydande sinnessjukhus äro f. n. följande: Beckomberga, Långbro och Rånäs sjukhus. Dessutom finnas särskilda sinnessjukavdelningar vid S:t Eriks sjukhus (se sid. 124) och Norrtulls sjukhus (se sid. 128), vilka ävenledes stå under sjukhusdirektionens förvaltning. Slutligen besörjer staden vård av sinnessjuka genom utackordering i s. k. familjevård m. m. (stadens öppna vård av psykiskt sjuka; se sid. 141).

Författningar. Sinnessjuklag 19 sept. 1929, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. stadga ang. sinnessjukvården i riket 19 sept. 1929, med ändr. Avtal mellan staten och Stockholms stad ang. sinnessjukvårdens ordnande, godkänt av k. m:t 18 dec. 1925 och av SF 19 okt. 1925. Särskilda bestämmelser ang. Stockholms stads sinnessjukhus, fastställda av k. m:t 6 dec. 1935, med ändr.

Beckomberga sjukhus.

Postadress: Ängby (postgirokonto nr 59815); t. Bromma kyrka 244 (37 25 00) (växel).

Mottagningstid (för styresmannen): vardagar 14—15; (övriga överläkare): vardagar 13,30—14,30.

Besökstid: tisdagar, torsdagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 10—15,30, lördagar 10—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Förfrågningar ang. patienter besvaras av resp. översköterska dagligen 14—15.

Beckomberga sjukhus, uppfört å den staden tillhöriga egendomen Beckomberga i Bromma, omfattar 1,604 vårdplatser. Det har upprättats huvudsakligen för fullgörande av den staden jämlikt år 1925 med staten träffat avtal ävilande skyldigheten att övertaga vården av de förut å statshospital intagna, i huvudstaden hemortsberättigade sinnessjuka.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 5,939,750 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,821,650 kr.

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,800 kr.).

Wiesel, F. S.; t. Bromma kyrka (37 2) 235.

Överläkare (27).

Rabe, K. A. H.; Wohlfahrt, C. S. S.

Biträdande läkare (24).

Rosenström, E. V.; Reuterskiöld, S.; Ehrensverd, J. N. G., frih.

Konsulterande läkare

(2,280—1,380 kr.).

Anderson, S. A. (för invärtes medicin); **Lindblom, K. J. G.** (i röntgendiagnostik).

Förste underläkare (8,040 kr.).

Kullman, Julie A. K.; **Lindqvist, S. G. E.,** tjl., tf. **Ahnsjö, S. O. R.;** **Lagerwall, Eva H. G.;** **Reinius, E. A.;** två vakanta.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Ahnsjö, S. O. R., tjl. (se ovan), tf. **Bursell, A. S.**

En **uppsyningsman** (10), fyra **förestånderskor** (8), sjuttio **skötare** (7), tjungusju e. o. **skötare** (VII), fyrtiofyra **översköterskor** (7), femton e. o. **översköterskor** (VII), nio extra **översköterskor** (2,856 kr.), tio extra

sjuksköterskor (2,664 kr.), *tre första sköterskor* (6), *ett hundraåttio två sköterskor* (5), *sextioåtta e. o. sköterskor* (V), *sex extra skötare och skötareelever* (2,760—2,100 kr.), *sextonio extra sköterskor och sköterskelevere* (2,400—1,800 kr.). — *Ett sköterskebiträde* (1 b).

Predikant (1,020 kr.).

Ström, B. G. A., komminister i Bromma förs.
En *organist* (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Ramgren, E. G., tjl. (se sid. 124), *tf. Holst*, K. G.; t. Bromma kyrka (37 2) 2 36; *mottagningstid*: 9—11.

Förste hammarskrivare (17).

Ellnert, E. F.

Kontorsassistent (13).

Olsson, Ebba I.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Olsson, Annie P. M.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Carlbom, B. A., tjl., *tf. Andersson*, Å. M. F.

E. o. kurator (XII).

Clason, J. E. (Janny-Lisa); *mottagning* alla vardagar utom *lördagar* 13—15; t. Bromma kyrka 2 44 (37 25 00).

Två första kontorsbiträden (7), *ett e. o. första kontorsbiträde* (VII), *ett extra första kontorsbiträde* (3,528 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargörömmål 690 kr.).

Torstensson, A. H.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Ekeröth, A. E. (Lisa).

Husmoder (2 kl.) (8).

Hilldén, f. Olsson, A. L. (Anna-Lisa).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Brolin, P. E. H.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *trädgårdsmästare* (2 kl.) (10), *fem hantverksföreståndare* (10), en *förrådsföreståndare* (3 kl.) (9), *två automobilförare* (7; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), *tre hantverkare* (7), *tre hantverkare (reparatörer)* (7), *tre e. o. hantverkare* (VII), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *extra biträdande köksförestånderska*

(2,580 kr.), en *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *arbetsförestånderska* (6), en *e. o. arbetsförestånderska* (VI), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), *fyra e. o. telefonister* (IV), en *portvakt* (2 kl.) (2), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (II), en *extra tapetserare* (2,460 kr.), en *extra nattvakt* (2,220 kr.). — *Sju eldare* (2 c), *tre automobilförare* (2 c), *två gårdskarlar* (2 a), *fyra manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), *två kokerskor* (1 c), en *kaliskänka* (1 b), *ett första biträde* (1 b), *nio matsalsbiträden* (1 b), *tre sömmerskor* (1 b), *tre strykerskor* (1 b), *tjuguen tvättbiträden* (1 b), *två arbetsbiträden* (1 a), *tjugufyra köksbiträden* (1 a), *femtiosju städerskor* (1 a).

Långbro sjukhus.

Långbro, Älvsjö 1 (postgatorn nr 1096), t. 8 + 5 01 62, 8 + 5 01 63, Älvsjö 680, 681, 6 95 (växel); 8 + 5 02 10 (överläkaren); 8 + 5 02 16 (kontoret).

Mottagningstid: Intagning av patienter sker alla tider på dygnet. Telefontid till förestånderskorna (för förfrågningar om patienterna): alla dagar kl. 14—15.

Besökstid: tisdagar, fredagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8,30—12, 13—16,30, *lördagar* 8,30—12, 12,30—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 117.

Långbro sjukhus omfattar f. n. 888 vårdplatser. Sjukhuset är uppdelat på två avdelningar, under ledning av tvänne överläkare.

Författningar m. m. Ordningsregler för Långbro sjukhus, fastställda av sjukhusets styrelse 15 dec. 1910. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936. Instruktioner för sjukvårdspersonal vid Långbro sjukhus, fastställda av sjukhusets styrelse 3 aug. 1911.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 3,735,810 kr.; inkomster: driftbudgeten 989,900 kr.

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,200 kr.).

Stenberg, S. O. (förordn. t. o. m. ^{31/7} 1942); t. 8 + 5 02 10, 8 + 5 01 62, 8 + 5 01 63, Älvsjö 680, 681, 6 95; *mottagningstid*: tisdagar och fredagar 13—14.

Överläkare (27).

Hubert, B. T. H.; t. 8 + 5 01 62, 8 + 5 01 63, Älvsjö 680, 681, 6 95; *mottagningstid*: tisdagar och fredagar 12,30—13.

SJD

Biträdande läkare (24).

Abramson, D.; Sehlstedt, C. P.; t. 8 + 5 01 62, 8 + 5 01 63, Älvsjö 6 80, 6 81, 6 95.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Grönwald, A. J. F.; Lundquist, G. A. R.; Rosell, E. A.; t. 8 + 5 01 62, 8 + 5 01 63, Älvsjö 6 80, 6 81, 6 95.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Hammargren, S. A.

Konsulterande läkare (2,280 kr.)

(för invärtes sjukdomar).

Anderson, S. A.

En *uppsyningsman* (10), fyra *förestånderskor* (8), nio *förste skötare* (8), femtiofem *skötare* (7), trettio *översköterskor* (7), fem *extra översköterskor* (2,988 kr.), tjuguen *e. o. skötare* (VII), tretton *första sköterskor* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), etthundratretton *sköterskor* (5), fyrtiotvå *e. o. sköterskor* (V), en *extra skötare* (2,640 kr.), sexton *extra sköterskor* (2,220 kr.), två *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), en *extra laboratoriesköterska* (2,664 kr.).

Predikant (1,020 kr.).

Hassler, J. E. A., kyrkoadjunkt i Brännkyrka förs.

En *organist* (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Vakant.

Förste kammarskrivare (17).

Holst, K. G., tjl. (se sid. 135), *tf.* Josefsson, N. O.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, N. T.; Lindell, B. J. W.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Andersson, Anna-Lisa.

Kurator (4,800 kr.).

Petersson, J. K. (Hanna), mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 12,30—15.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra kontorsbiträde* (2,976 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkstärtärogörsmål 690 kr.).

Weiter, L. A. F.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Schulte, A. M. (Gretha).

Husmoder (2 kl.) (8).

Broman, U. (Ulla).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A. F.; Nilsson, J. O. A.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *trädgårdsmästare* (2 kl.) (10), sju *hantverksföreståndare* (10), två *automobilförare* (7; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), fem *hantverkare* (7), två *hantverkare* (*reparatörer*) (7), en *e. o. hantverkare* (VII), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), ett *trädgårdsbiträde* (5), en *nattvakt* (5), två *portvakter* (2 kl.) (2), en *arbetsförestånderska* (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *extra biträdande köksförestånderska* (2,460 kr.), en *e. o. telefonist* (IV), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *e. o. biträdande arbetsförestånderska* (IV). — Nio *eldare* (2 c), tre *automobilförare* (3 c), fem *gårdskarlar* (2 a), två *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), två *strykerskor* (1 b), en *kallskänka* (1 b), två *första biträden* (1 b), åtta *matsalsbiträden* (1 b), en *sömmerska* (1 b), tio *tvättbiträden* (1 b), tjuguen *städerskor* (1 a), en *portvakt* (1 a), ett *arbetsbiträde* (1 a), sjutton *köksbiträden* (1 a).

Sinnessjukavdelningarna vid St Eriks och Norrtulls sjukhus.

Beträffande sinnessjukavdelningen vid St Eriks sjukhus (340 vårdplatser) och sinnessjukavdelningen vid Norrtulls sjukhus (165 vårdplatser) se sid. 124 och 128.

Rånäs sjukhus.

Rånäs; t. Rånäs 17 (sjukhuset), Rånäs 18 (styresmannen), Rånäs 23 (föreståndarinnan).

Sjukvårdsavgifter: se sid. 117.

Besökstid: torsdagar och lördagar 13—14.

Rånäs sjukhus, som är inrymt i den av staten inköpta egendomen Rånäs slott i Fasterna socken, Stockholms län, har plats för 105 kvinnliga patienter.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare vid Stockholms stads sjukhus, fastställda av sjukhusdirektionen 5 juni 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 268,160 kr.; inkomster: driftbudgeten 82,870 kr.

Styresman och läkare (8,850 kr.).

Fogelgren, G. N.

Syssloman.

Alström, H. (se Norrtulls sjukhus).

En *förestånderska* (8), en *översköterska* (7), en *e. o. översköterska* (VII), elva *sköterskor* (5), fyra *e. o. sköterskor* (V), tre *sköterskeelever* (2,220 kr.), en *arbetsförestånderska* (6), en *extra tvättförestånderska* (2,424 kr.), en *e. o. värmeledningsskötare* (VII). — En *gårdskar* och *chaufför* (2 c), en *första kokerska* (1 d), en *kokerska* (1 c), ett *matsalsbiträde* (1 b), fyra *köksbiträden* (1 a).

Mödravårdscentraler.

Enligt k. kung. den 21 juli 1937 utgår statsbidrag till stad, som ej deltagar i landsting, där staden i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna villkoren anordnat förebyggande mödravård. Stadsfullmäktige beslöt den 21 november 1938 att upptaga dylik verksamhet och uppdraga ledningen av denna åt sjukhusdirektionen. Enligt samma dag antagen instruktion skall den förebyggande mödravården omfatta dels vården av den havande kvinnan, dels vården av den nyförlösta kvinnan och hennes barn under två till tre veckor. Därefter kommer den förebyggande vården av barnet att övertagas av de av barnavårdsnämnden drivna barnavårdscentralerna (se sid. 282). Den förebyggande mödravården skall enligt stadsfullmäktiges beslut meddelas vid barnavårdscentraler av den typ, som i kungörelsen anges som typ I. Sådan central skall hava sin verksamhet i huvudsak förlagd till mottagnings- eller polikliniklokaler i anslutning till barnbördshus eller barnbördsavdelning vid sjukhus eller ock till andra lämpliga lokaler. Ledningen skall handhavas av specialutbildad legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre barnmorskor eller sjuksköterskor. Vården är avgiftsfri.

Enligt av medicinalstyrelsen fastställd plan för den förebyggande mödravården i Stockholm skall verksamheten bedrivas vid fyra mödravårdscentraler. Dessa äro förlagda till Södra barnbördshuset, Allmänna barnbördshuset, sällskapet Pro Patrias barnbördshus och till särskild lokal vid Hammarbyhöjden.

Författningar. K. kung. 21 juli 1937 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, med ändr. 5 maj 1939 (se Kfh 1941:

sid. 920). Instruktion för den förebyggande mödravården i Stockholm, fastställd av stadsfullmäktige 21 nov. 1938 (Kf 1938: nr 34).

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 42,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,000 kr. (statsbidrag)¹).

Skolhemmet för astmasjuka.

Årsta folkskola, Stockholm 9; t. 45 0151.

Hemmet har till ändamål att bereda astmasjuka skolbarn lämplig omgivning och avlägsna de faktorer, särskilt de, som i hemmet framkalla astma. Skolhemmet har bedrivit sin verksamhet sedan början av höstterminen 1936, till en början med medel, som erhållits från stiftelsen Karin och Ernst August Bångs minne samt stiftelsen Therese och Johan Anderssons minne. Sedan 1940 har sjukhusdirektionen övertagit driften av skolhemmet. Folkskoledirektionen upplåter för ändamålet vissa lokaler i Årsta folkskola, vilka försetts med lämplig inredning.

Skolhemmet, som har plats för 22 barn, förvaltas av en styrelse, utsedd av sjukhusdirektionen.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 7,500 kr.

Styrelse.

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm., Andersson, Paul, överlärare; Hulting, C. G., distriktsläkare, vice ordf.; Jonzon, B. A. S., förste folkskolinspektör; Salén, E. B., överläkare, ordf.

Suppleanter: Wehlou, f. Andersson, K. O. (Stina); Öhman, H. G., prakt. läkare.

Sekreterare, tillika redogörare.

Malmström, E. A. (se sid. 115).

Läkare (2,000 kr.).

Nordenfors, B. G.

Föreståndarinna (2,856 kr.).

Näslund, Ingegerd E.

Ett *sköterskebiträde* (1 a) samt *stüderskehjäl*p i mån av behov.

¹ I dessa summor ingår ej den central, som är förlagd till Södra barnbördshuset.

Sjd Sexualhygieniska polikliniken vid Sabbatsbergs sjukhus.

Dalagatan 9 & 11, Va.

Mottagningstider: onsdagar 18—19 (lördagar 8,30—9,30).

Poliklinikavgifter: se ovan sid. 118.

Sedan hälsovårdsnämnden, i anledning av i motion till stadsfullmäktige den 30 sept. 1929 (nr 25) av fru Anna Johansson-Visborg, framställt förslag att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt hälsovårdsnämnden att snarast möjligt inrätta rådfrågningsbyråer för sexualhygieniska spörsmål för såväl män som kvinnor, till stadsfullmäktige avlämnat ett av hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen gemensamt uppgjort förslag till inrättandet av en sexualhygienisk poliklinik vid Sabbatsbergs sjukhus, beslöt stadsfullmäktige den 30 juni 1933 låta inrätta en dylik poliklinik i enlighet med sistnämnda förslag.

Poliklinikens uppgift är att meddela råd och upplysningar i sexuella frågor.

Polikliniken lyder omedelbart under sjukhusdirektionen. Enligt reglementet åligger det den vid polikliniken anställda läkaren att utöva verksamheten vid polikliniken i enlighet med de riktlinjer för verksamheten vid densamma, som angivits i hälsovårdsnämndens och sjukhusdirektionens yttrande rörande inrättande av en sexualhygienisk poliklinik.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik, fastställt av sjukhusdirektionen 11 okt. 1933.

Läkare.¹⁾

Kjellberg, Gerda E.

Centraltvättinrättningen för stadens sjukhus.

Högbergsgatan 71 och Svedenborgsgatan 15, Sö.; t. 40 69 12.

Centraltvättinrättningen, som sorterar under sjukhusdirektionen, skall ombesörja tvätten för samtliga sjukhus å Södermalm och för S:t Görans sjukhus. I den mån tvättinrättningen vid Sabbatsbergs sjukhus ej medhinner all därstädes förekommande tvätt, skall centraltvättinrättningen även utföra tvätt för detta sjukhus. Inrättningen har därjämte åtagit sig att ombesörja tvätten för barnsjukhuset Samariten samt Albert och Hulda Pålssous konvalescenthem m. fl. anstalter (se sid. 143). Centraltvättinrättningen har en kapacitet av 4,000 kg tvätt per dag. Inrättningen är inrymd i en större lokal inom de staden tillhöriga s. k. Nürnbergsfastigheterna.

¹⁾ Avlöning utgår med visst arvode efter antalet mottagningar samt med hälften av inlåtna poliklinikavgifter.

Beträffande förslag om ny centraltvättinrättning se sid. 114.

Instruktion m. m. Instruktion för redogörare, [föreståndarinna] och tvättmästare vid centraltvättinrättningen, antagen av sjukhusstyrelsen 10 febr. 1925. Kollektivavtal ang. arbets- och löneförhållanden för tvätterskor, manglerskor och strykskor samt maskintvättare och reparatörer vid centraltvättinrättningen, specialbestämmelser gällande från 1 jan. 1939 och allmänna bestämmelser från 1 april 1940.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 352,260 kr.; inkomster: driftbudgeten 352,260 kr. (ersättningar från sjukhus).

Redogörare (900 kr.).

Olsson, E. V., telefon och mottagningstid se under Maria sjukhus (sid. 127).

Tvättmästare (13).

Löw, F. E.

En *biträdande tvättförestånderska* (1 kl.) (5). — Avlönade enligt kollektivavtal: en *maskintvättare och reparatör* (3,720 kr. jämte ålderstillägg), femtiofem *kvinnliga biträden* (2,280 kr. jämte ålderstillägg) en *städerska* (1,860 kr.).

Polikliniker.

Så kallade polikliniker, varmed förstås läkarmottagningar, där behandling meddelas åt fattiga sjuka, som ej behöva slutanestaltsvård, äro anordnade dels vid olika sjukhus i staden, dels ock såsom fristående institutioner, utan sammanhang med sjukhus. De sistnämnda poliklinikerna hava efter hand blivit av staden helt övertagna. Staden underhåller f. n. tre fristående polikliniker (se nedan). Under sjukhusdirektionen hör därjämte könssjukpolikliniken vid S:t Görans sjukhus (sid. 122). Avdelningarna för behandling av könssjukdomar vid dessa polikliniker motsvara de i § 5 av lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar omförmålda polikliniker.

Avgifterna vid de fristående poliklinikerna äro samma som vid vissa av stadens sjukhus inrättade polikliniker (se sid. 118).

Staden lämnar även bidrag till andra polikliniker (se å avd. 4): Serafimerlasarettets, Diakonissjukhusets, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalts, Karolinska institutets barnpoliklinik å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt ävensom Vanförestaltens polikliniker. Dessutom har staden egna polikliniker i förening med vissa sjukhus, nämligen Sabbatsbergs, S:t Görans, S:t Eriks och Maria sjukhus, Norrtulls sjukhus, Sachsska barnsjukhuset samt Södra barnbördshuset (se sid.

119, 122, 124, 126, 128, 130, 131). Dessa förvaltas emellertid gemensamt med vederbörande sjukhus av sjukhusdirektionen.

Instruktioner m. m. Instruktion för läkare vid de av Stockholms stads hälsovårdsnämnd [sjukhusdirektionen] inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr. Instruktion för läkare vid de, jämlikt gällande lag ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar 20 juni 1918, i Stockholm inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. K. kung. 19 maj 1933 ang. ersättning av statsmedel för läkarundersökning, läkemedel m. m. enligt § 6 i lagen 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 192,470 kr.; inkomster: driftbudgeten 69,840 kr.

Stadens poliklinik vid Kornhamnstorg.

Kornhamnstorg 4, 2 och 3 tr., St.; t. 10 46 92 (avd. för ögonsjukdomar), 10 22 16 (övriga avdelningar).

(Betr. skyddskoppypningen se sid. 203.)

Föreståndare (240 kr.).

Hæggström, A. E.

Hudsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, torsdagar och lördagar 10—11.

Läkare (2,400 kr.).

Breide, C. H.

Kvinnosjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30.

Läkare (2,400 kr.).

Söderbaum, H. Gunhild.

Könssjukdomar (kvinnlige patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—12.

Läkare

(6,000 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Rossander, Gunhild.

Assistentläkare

(4,000 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Palmgren, Dagmar F.

Könssjukdomar (manlige patienter).

Mottagningstid: måndagar och onsdagar 11—12, fredagar 11—11,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19 samt lördagar 13—14.

Läkare

(5,500 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Grönqvist, K. J. R.

Assistentläkare

(1,800 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Feuk, G. A.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och torsdagar 18—19, tisdagar, onsdagar och fredagar 12—13.

Läkare (5,100 kr.).

Lindblad, A. Y.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: vardagar 13—13,30.

Läkare (5,100 kr.).

Flodquist, L. G.; Hæggström, A. E.

En polikliniköversköterska (7), två sjuk-sköterskor (6), ett e. o. kontorsbiträde (V). — Tre poliklinikbiträden (1 b), två städ-skor (1 a).

Stadens poliklinik å Norrmalm.

Döbelnsgatan 59/61, n. b., Va.; t. 33 40 34.

Könssjukdomar (kvinnlige patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Läkare

(6,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Sjöquist-Rhodin, Tyra M.

Assistentläkare

(3,000 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Tenlén, Saga.

Könssjukdomar (manlige patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—11,30.

Läkare

(5,400 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Almkvist, S. L.

Sjd

Assistentläkare

(900 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Feuk, G. A.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar 12—12,30 tisdagar, torsdagar och lördagar 16—16,30.

Läkare (2,400 kr.).

Uddgren, Gerda S.

En *sjuksköterska* (6), en *extra sköterska* (1,500 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *städerska* (750 kr.). — Ett *poliklinikbiträde* (1 b).

Stadens poliklinik å Östermalm.

Jungfrugatan 27, n. b., Ö.; t. 60 15 85.

Hudsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 12,30—12,45.

Läkare.

Janzon, B. I. (jfr nedan).

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30, tisdagar och torsdagar 11,30—12.

Läkare (4,260 kr.).

Björllin, O. S., stadsfullm.

Könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—10.

Läkare

(4,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Magnell-Nauclér, Valborg V. E.

Assistentläkare

(2,700 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Sandbacka-Holmström, Ingrid M.

Könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Läkare

(4,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Janzon, B. I.

En *sjuksköterska* (6), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *städerska*. — Två *poliklinikbiträden* (1 b).

Läkarmottagningar för sockersjuka.

Maria sjukhus, Wollmar Yækullsgatan 25, Sö.; t. 23 25 30 (växel).

Läkare (1,000 kr.).

Håkanson, E. G.; mottagningstid: onsdagar 12—13.

Kliniska laboratoriet, Vasagatan 13, gårdshuset 2 tr., C.; t. 11 90 85.

Läkare (1,000 kr.).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid: tisdagar 10—11.

Sjukhusdirektionens laboratorium.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 163,400 kr.; inkomster: driftbudgeten 58,050 kr.

Bakteriologiska och kliniska avdelningarna överflyttades från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen fr. o. m. den 1 jan. 1940.

Bakteriologiska avdelningen.

Vasagatan 13, gårdshuset, 1 tr. (postadress: postfack 177, Stockholm I); t. 10 15 02, 10 15 14, 20 52 62; laboratoriet öppet: vardagar utom lördagar 9—16, lördagar 9—14, sö- och helgdagar 9—11.

På avdelningen utföras bakteriologiska undersökningar rörande till direktionens verksamhet hörande frågor, ävensom utredningar i hälsovårdsärenden, för vilkas bedömande bakteriologisk sakkunskap erfordras, samt undersökningar i diagnostiskt syfte (beträffande halsprov för difteri och upphostningsprov [utstrykningspreparat] för tuberkulos kostnadsfritt för i Stockholm boende personer, eljest enligt taxa) av de prov, som för dylikt ändamål från sjukhus och praktiserande läkare i staden eller landsorten till laboratoriet insändas.

Instruktioner. Hälsovårdsnämndens instruktioner för överläkaren vid nämndens bakteriologiska laboratorium 13 mars 1934 och för assistent 24 okt. 1933.

Överläkare (21).

Davide, H. L. (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1944); mottagningstid: 12—12,30.

Assisterter (7,680 kr.).

Malmström, F. K. B.; Varenius, S. R. P.

Preparator, tillika vaktmästare (9).

Lundgren, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Törnqvist, A. H.

Två laboratoriebiträden (6), en e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII), två e. o. laboratoriebiträden (VI). — Två städerskor (1 a) samt tillfällig personal i mån av behov.

Kliniska avdelningen.

Vasagatan 13, gårdshuset, n. b. och 2 tr., C.: t. 11 90 85; prov emottagas 9—16; undersökningar utföras 9,30—12,30 och 15—16.

På avdelningen utföras olika medicinsk-kemiska undersökningar (å blod, urin m. m.) samt undersökningar av basalomsättningen, allt enligt av hälsovårdsnämnden fastställd taxa (den senaste av 29 april 1938). Enligt hälsovårdsnämndens beslut äro undersökningarna kostnadsfria för personer, som styrkt sin medellöshet eller av vissa läkare provas vara i behov av kostnadsfri undersökning.

E. o. läkare (XIX).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid 9,30—10,30.

Ett laboratoriebiträde (6), ett extra laboratoriebiträde (1,600 kr.). — En städerska (1 a).

Stadens öppna vård av psykiskt sjuka.

Adresser: överläkaren och expeditionen, Vasagatan 6, C. (sjukhusdirektionens exp.); hjälpbyrån, Serafimerlasarettet, Hantverkargatan 2, K.; kuratorsexpeditionen, Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; centralhemmet, Åsbärby gård, Östuna, Knivsta. Mottagningstider och telefoner se nedan.

Sjukhusdirektionen har genom socialdepartementets skrivelse den 24 jan. 1936 medgivits att utan hinder av föreskrifterna i 4, 5 och 7 kap. stadgan den 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket tills vidare i enlighet med av direktionen föreslagen »Ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka» anordna öppen vård av psykiskt sjuka inom ett angivet område av Stockholms län.

Den öppna vården har till uppgift att bereda vård åt eller medelst hjälpverksamhet bistå stillsamma och renliga sinnessjuka, vilka anses kunna vistas utom sinnessjukhus utan fara för annans personliga säkerhet och eget liv, personer lidande av epilepsi, psychopati, hysteri eller annan nervös sjukdom samt imbecilla personer.

Vården omfattar vård i enskilt hem (hemvård), vård i av staden eventuellt för ändamålet anordnat centralhem, poliklinisk mottagning i av staden inrättad hjälpbyrå för psykiskt sjuka samt hjälpverksamhet.

Förvaltningen handhaves av en särskild styrelse, bestående av fem ledamöter och tre suppleanter, av vilka fyra ledamöter och två suppleanter utses av Stockholms stads sjukhusdirektion för ett kalenderår samt en ledamot och en suppleant av »Hjälpföreningen för psykiskt sjuka». De senare äro utsedda tills vidare.

Överläkaren åligger bl. a. att leda och övervaka sjukvården samt arbetet å hjälpbyrån och i hjälpverksamheten, att besluta om intagning och utskrivning av sjuk i hemvård eller centralhem samt att en gång i månaden eller oftare där han så finner erforderligt besöka de intagna.

Godkännande av de till den öppna vården avsedda hemmen tillkommer styrelsen på förslag av överläkaren. I samma hem må vårdas allenast sjuka av samma kön, till antalet ej överstigande 20. I vården skall ingå de sjukas nödiga tillsyn och skötsel samt förseende såväl med god och tillräcklig föda som och med behörigen uppvärmd, belyst, städad och med nödiga möbler försedd bostad.

Ett centralhem för vård av kvinnor finnes anordnat inom hemvårdsområdet.

Efter förslag av överläkaren äger styrelsen bevilja vård av därför lämpade fall i enskilt vårdhem.

Hjälphyrån utövar poliklinisk behandling av klientel tillhörande den öppna vårdens verksamhet; mottagningar äro anordnade å Serafimerlasarettet måndagar och torsdagar 15,30—16,30.

Hemvård samt vård å centralhem ersättes av den vårdade eller den för honom betalningskyldige med 2,75 kr. per dag, dock att för vård av i Stockholm icke boende dagavgiften utgår med 3,50 kr. Nedsättning eller befrielse från avgift provas av sjukhusavgiftsdelegerade respektive fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Författningar. Sinnessjuklagen 19 sept. 1929, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. stadga ang. sinnessjukvården i riket 19 sept. 1929, med ändr. Socialdepartementets skrivelse till medicinalstyrelsen 24 jan. 1936 med ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka. K. brev 6 dec. 1935 till medicinalstyrelsen ang. särbestämmelser för Stockholms stads sinnessjukvård, med ändr. 19 nov. 1937.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 760,990 kr.; inkomster: driftbudgeten 253,200 kr. (därav ränta å donationsmedel 2,500 kr. samt ersättning av statsmedel 3,000 kr.).

Styrelse.

Björilin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm., Hansson, N. H., sjukhusdirektör, Mattsson, S., skötare, Moureau, N. C., förste kanslisekreterare, ordf. (utsedda av sjukhusdirektionen); Stenberg, S. O., överläkare, vice ordf. (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleanter: Eriksson, f. Johansson, Elsa D., fru, Wittholm, f. Ekström, Karin S. L., fru (utsedda av sjukhusdirektionen); Kleen, Else,

Sjd

fru, skriftställarinna (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Sekreterare.

Danielsen, Helene (se nedan).

Redogörare (690 kr).

Lundberg, I., kamrerare.

Kassaförvaltare.

Ohlson, G. A., notarie.

Den öppna vården av psykiskt sjuka.

Överläkare (26).

Hellberg, K. V. (förordn. t. o. m. $30\frac{3}{4}$ 1947); mottagning måndagar och torsdagar 15,30—16,30 (å hjälpbyrån), tisdagar och fredagar 10—12 i ekonomiskt-administrativa ärenden (å sjukhusdirektionens exp.).

Biträdande läkare (9,900 kr).

Vakant.

Kontorsassistent (13)

(å expeditionen).

Danielsen, Helene, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden».

Inspektris (2 kl.) (9)

(för hemvården).

Carlberg, Kerstin A.

Översköterska (7)

(för hemvården).

Johansson, Linnéa M.

Extra översköterska (2,856 kr.)

(för hemvården).

Johansson, Kerstin E.

Översköterska (7)

(för centralhemmet å Åsby gård, Östuna, Knivsta, t. Östuna 26).

Kjellgren, Anna I.

Biträdande läkare (1,740—1,560 kr.)

(å hjälpbyrån).

Ehrensavärd, J. N. G.; **Grönwald**, A. J. F.

Kurator (12).

Leufvén, G. E. S. (La); mottagning: Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C., vardagar 10—12; t. 11 97 32, 11 97 33.

Biträdande kurator (10).

Domellöf, Ruth M., mottagning: sjukhusdirektionens exp., Vasagatan 6, C., vardagar 9—11; t. »hälsovårdsnämnden».

Ett *e. o. trädgårdsbiträde* (V) och en *e. o. undersköterska* (IV) å centralhemmet, ett *e. o. kontorsbiträde* (V) och ett *e. o. skrivbiträde* (IV) å hjälpbyrån, ett *första kontorsbiträde* (7) och ett *e. o. kontorsbiträde* (V) å expeditionen, en *kokerska* (1,920 kr.) och två *biträden* (1,620 kr.) å centralhemmet.

Konvalescenthem.

Stadens under sjukhusdirektionen lydande konvalescenthem äro följande: Isidor Dannströms konvalescenthem, Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem, Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka, Heijkenskjölds konvalescenthem, Vårby konvalescenthem, stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem samt Ihrfeltska barnhemmet. Dannströms konvalescenthem är beläget å Sabbatsbergs sjukhus' område och förvaltas i samband med detta sjukhus (se sid. 120). För vart och ett av övriga konvalescenthem har hälsovårdsnämnden tidigare utsett särskild styrelse, men fr. o. m. år 1930 hava dessa styrelser enligt hälsovårdsnämndens beslut ersatts av en för ifrågakvarande fem hem gemensam styrelse. För Martin Gebers konvalescenthem finnes dock en av sjukhusdirektionen utsedd särskild styrelse.

Styrelsens ledamöter äro utsedda av sjukhusdirektionen; i avseende å Pålsons konvalescenthem äro dock (på grund av donationsbestämmelser) förste stadsläkaren och fattigvårdsinspektören [fattigvårdsdirektören] självskrivna som ledamöter samt en ledamot och en suppleant utsedda av fattigvårdsnämnden (jfr nedan).

Reglemente m. m. Reglemente för vid konvalescenthemmen anställda befattningshavare, vilkas löneförmåner regleras genom kollektivavtal, fastställt av sjukhusdirektionen 10 febr. 1939. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städskespersonal vid Stockholms stads konvalescenthem, gällande betr. allmänna bestämmelserna fr. o. m. 1 april 1940 och betr. specialbestämmelserna fr. o. m. 1 jan. 1939.

Styrelse.

(För Pålsons, Lamms, Heijkenskjölds och Vårby konvalescenthem samt Ihrfeltska barnhemmet.)

Rietz, A. E., förste stadsläkare¹⁾; **Wangson**, O. R., fattigvårdsdirektör¹⁾; **Adamsson**, f. Holman, Karin Ch. T., fru¹⁾; **Erdmann**, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru; **Ivarsson-Pauli**, R.

¹⁾ I avseende å Pålsons konvalescenthem självskrivnen ledamot.

Gulli, fru, prakt. läkare, stadsfullm., ordf.;
Waller, A. E., verkställare.

Suppleanter: Wehlou, f. Andersson, K. O.
(Stina), fru; Viklund, Agnes K., sköterska¹⁾.

Sekreterare (570 kr.).

Sjögren, Marta, kontorsassistent.

Redogörare (900 kr.).

Lundberg, I., kamrerare.

Isidor Dannströms konvalescenthem.

Se under Sabbatsbergs sjukhus (sid. 120).

Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem.

Södertörns villastad nr 10; t. Södertörns villastad 25; expeditionstid: 11—13.

Hemmet har till ändamål att bereda underhåll och vård åt kvinnor, som efter genomgången sjukdom härav äro i behov och icke kunna i eget hem eller hos anhöriga på tillfredsställande sätt vårdas. Hemmet har tillkommit genom en av godsägaren Albert Pålson och hans hustru Hulda Pålson, född Hjertström, till Stockholms stad överlämnad donation å 200,000 kr., vars årliga avkastning skall användas till bestridande av utgifter för å hemmet intagna personers underhåll och vård. Staden har åtagit sig att tillhandahålla lokal för hemmet, bekosta dess inredning och uppsättning samt bestrida de ytterligare utgifter för detsamma, som ej täckas av denna donation och möjligen tillkommande donationsavkastning. Enligt donationsbrevet hava lasarettsläkare i Kalmar läns norra landstingsområde rättighet att ständigt få vid hemmet disponera över två platser.

Konvalescenthemmet är numera förlagt till en för ändamålet inköpt fastighet i Södertörns villastad, varäst plats kan beredas för 52 kvinnliga patienter.

Jämlikt donationsbestämmelserna är vården å 30 av hemmets platser avgiftsfri; å övriga 22 platser utgår avgiften, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag. Vårdtiden får i regel icke överstiga fyra veckor. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställes av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Konvalescenthemmet skall enligt donationsvillkoren förvaltas av en styrelse, bestående av

¹⁾ I avseende å Pålsons konvalescenthem utsedd av fattigvårdsnämnden.

förste stadsläkaren, fattigvårdsinspektören [fattigvårdsdirektören] och två ledamöter, utsedda en av fattigvårdsnämnden och en av hälsovårdsnämnden [sjukhusdirektionen] (jfr ovan).

Reglemente. Hälsovårdsnämndens stadgar för Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem 24 aug. 1906.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 77,290 kr.; inkomster: driftbudgeten 28,300 kr. (därav 7,500 kr. ränta å donationsmedel).

Läkare.

Lindborg, N. E. (se sid. 115).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf. Edgren, Signe E.*

En värmeledningskötare (7), en *e. o.*, undersköterska (IV). — En *kokerska* (1 c). två *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a).

Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka.

Stora Gungan, Enskede 1; t. 49 02 50.

Tuberkulohemmet har tillkommit på grund av en i testamentet av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr. Beloppet skulle enligt donationsbestämmelserna användas till ett konvalescenthem för behövande personer, som vid något av stadens sjukhus behandlats för tuberkulos, mot villkor, att staden upplåte för ändamålet lämplig lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl penningmedlen som hemmet. Hemmet har upprättats å en staden tillhörig lägenhet i Enskede församling. Det har 9 platser, avsedda för män. Vården är kostnadsfri och platserna disponeras av stadens tuberkulussyrå (se sid. 202) såsom ett led i dess verksamhet för understödjande av medellösa tuberkulossjuka.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 20,590 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,300 kr. (därav 4,300 kr. ränta å donationsmedel).

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Wadman, Hilma.

Ett första biträde (1 b).

Heijkenskjölds konvalescenthem.

Måsnaryd, Södertälje; t. Södertälje 16 63; expeditionstid 11—13.

Konvalescenthemmet har tillkommit på grund av en testamentarisk donation av översten S. L. Heijkensköld och hans maka å ett belopp av

SjD

sammanlagt 400,000 kr., som år 1919 överlämnades till staden. För hemmets upprättande har arrenderats viss del av den Södertälje stad tillhöriga egendomen Måsnaryd vid sjön Måsnaren i Västertälje socken. Arrendet omfattar huvudbyggnaden och några mindre byggnader jämte park, trädgård och hagmark.

Konvalescenthemmet är avsett för medellösa eller mindre bemedlade kvinnor från Stockholms stad, vilka efter utskrivning från sjukhus äro i behov av konvalescentvård, samt har plats för 30 patienter. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställas av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedläggning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 67,080 kr.; inkomster: driftbudgeten 40,400 kr. (därav 18,000 kr. ränta å donationsmedel).

Läkare.

Lindborg, N. E. (se sid. 115).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf.* Frölén, A. Linnéa.

En *e. o. trädgårdsmästare* (VII), ett *e. o. trädgårdsbiträde* (IV). — En *kokerska* (1 c), ett *matsalsbiträde* (1 b), tre *biträden* (1 a).

Vårby konvalescenthem.

Vårby gård, Fittja (postgirokontonr 128440); t. Fittja 136.

För vuxna kvinnliga konvalescenter, lidande av lungtuberkulos. Hemmet har 40 platser och intagning sker tills vidare enligt samma bestämmelser som gälla för övriga stadens sjukvårdsanstalter.

Konvalescenthemmet överflyttades den 1 jan. 1940 från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 86,480 kr.; inkomster: driftbudgeten 14,200 kr.

Redogörare.

Herrman, N. V. A., syssloman (se sid. 132).

Extra föreståndarinna (2,856 kr.).

Olsson, Märta A. C.

En *bitr. föreståndarinna* (2,664 kr.). — En *kokerska* (1 c), tre *köksbiträden* (1 a), tre *stüderskor* (1 a), en *gårdskarl* (2 a).

Stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem.

Orhem, Enskede 2; t. Södertörns villastad 256—260.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 sept. 1929 emottaga en donation av framlidne bankiren Martin Geber å 800,000 kr. till bildande av en under stadens inseeend ställd stiftelse med uppgift att bereda lantvistelse åt konvalescenter. Sedermera erbjöd sig advokaten Arvid Geber att till stiftelsen tillskjuta ytterligare medel av stärbhusets tillgångar nämligen dels ett belopp av 200,000 kr. (av vars årliga avkastning dock f. n. utgår en livränta till ett belopp av 2,200 kr. per år), dels ock vad som kunde utvinna av vissa till Stockholms enskilda bank överlämnade värdepapper. Denna senare donation mottogs av stadsfullmäktige den 15 sept. 1930. Donationsmedlen skola enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas av drätsel-nämnden.

Den 15 april 1936 har advokaten Arvid Geber å bankir Martin Gebers stärbhus' vägnar till stiftelsen överlämnat ett belopp av nära 145,000 kr., med rätt för stiftelsens styrelse att bestämma över användningen av såväl kapitalet som dess avkastning till befrämjande av stiftelsens verksamhet. Av detta belopp förvaltas 75,000 kr. såsom en särskild fond, benämnd »Martin Gebers fond», vars avkastning främst användes till beredande av friplatser å konvalescenthemmet.

Enligt testamentets bestämmelser skall donationen användas till bildande av en testators namn bärande stiftelse, som skall hava till ändamål att bereda lantvistelse åt konvalescenter, företrädesvis sådana, som efter genomgången sjukdom blivt från sjukhus utskrivna och som därefter äro i behov av rekreationsvistelse å landet men ej äro i besittning av erforderliga medel att själva bekosta sig sådan. Konvalescenthemmet bör ordnas så, att såväl barn som vuxna kunna därstädes emottagas, varvid företrädesrätt att bliva intagen skall tillkomma den, som är skriven i Stockholm. Även utom Stockholm boende böra dock kunna vinna inträde på villkor, som Stockholms stad äger närmare bestämma.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 maj 1933 att av donationsmedlen anvisa ett belopp av 875,000 kr. för uppförande av ett konvalescenthem i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som utarbetats av en av hälsovårdsnämnden tillsatt kommitté. Samma dag fastställde stadsfullmäktige jämväl stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem. Den 2 dec. 1935 beslöt stadsfullmäktige anvisa det av donationsfonden återstående beloppet, med undantag för vad som borde reserveras till fullgörande av stadens åtagande gentemot viss liv-

räntetagare, till inventarieutrustning för hemmet och hemmets fullbordande i övrigt.

Stiftelsen skall enligt donationsbestämmelserna stå under Stockholms stads omedelbara överinsende, och dess angelägenheter skola handhas av en styrelse, som skall bestå af fem ledamöter jämte två suppleanter för dem. Sålunda styrelseledamöter som suppleanter utses af sjukhusdirektionen för en tid af fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för åren 1941—1944. Av styrelseledamöterna böra minst två vara legitimerade läkare i Stockholm.

Konvalescenthemmet, vilket togs i bruk i mars månad 1936, är beläget å den staden tillhöriga egendomen Orhem vid sjön Drevvikens norra strand. Antalet platser vid hemmet utgör 125, därav 60 platser för vuxna och 60 platser för barn samt 5 isoleringsplatser.

Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning af eller befrielse från erläggande af densamma beviljas, för stockholmsbor med för vuxna 2,50 kr. och för barn 2 kr. per dag samt för landsortsbor med 10 kr. per dag.

Stadgar. Stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, godkända af SF 15 maj 1933. Reglemente för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, fastställt af sjukhusdirektionen 10 mars 1939, med ändr. 14 juni 1940. Instruktioner för vissa befattningshavare vid stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, utfärdade af stiftelsens styrelse 17 febr. 1939.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 236,045 kr.; inkomster: driftbudgeten 70,250 kr.

Styrelse

(vald för tiden 1941—1944).

Öman, I., borgarråd, stadsfullm., ordf. och ställföreträdande kassaförvaltare; **Geber**, A. E., advokat, vice ordf.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör, kassaförvaltare; **Sandler**, f. Lindberg, H. E. M. (Maja), landshövding-ska; **Öhman**, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter: **Adamsson**, f. Hollman, Karin Ch. T., fru; **Rud**, f. Eklund, Anna L., fru.

Sekreterare tillika redogörare

(1,740 kr.).

Ohlson, G. A., notarie.

Av sjukhusdirektionen utsedda revisorer för granskning af stiftelsens räkenskaper och förvaltning under år 1941.

Cassel, I. E., auktoriserad revisor; **Ohlson**, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter: **Leffler**, S.-H., auktoriserad revisor; **Andersson**, A. H., kassör.

Styresman.

Fredbärj, K. T.

Läkare (4,560 kr.).

Fredbärj, K. T.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Låftman, Ellen A. M.

Tre e. o. sjuksköterskor (VI), en e. o. undersköterska (IV), en extra sjukgymnast (3,360 kr.), en köksförestånderska (3 kl.) (7), en e. o. baderska (III). — En värmeledningsskötare (2 c), en gårdskarl tillika automobilförare (2 c), en första kokerska (1 d), ett första biträde (1 b), tre matsalsbiträden (1 b), femton sköterskebiträden (1 a), fem köksbiträden (1 a), tre städerskor (1 a).

Thrfeltska barnhemmet.

Högliden 3, Herserud, Lidingö I; t. 65 04 41.

Den villafastighet, Nya Torsvik nr 62 i Lidingö, i vilken Thrfeltska barnhemmet är inrymt, donerades år 1920 av vice häradshövding Fredrik Thrfelt till staden för att under benämning »Thrfeltska barnhemmet» användas till konvalescent- och vilohem för behövande efter sjukhusvistelse kläna barn i åldern 3—11 år, tillhörande Stockholms kommun.

Hemmet kan mottaga högst 15 barn. Remiss till intagning meddelas af hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställas af sjukhusavgifts-delegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 35,400 kr.; inkomster: driftbudgeten 11,800 kr.

Läkare (1,200 kr.).

Herlitz, C. W.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Hjorth, Ruth V.

En kokerska (1 c), tre sköterskebiträden (1 a).

Stockholms stads sjuk- och djurtransportväsen m. m.

Ehuru en del af här nedan omnämnda beredskapsanordningar ej stå under insende af sjukhusdirektionen, ha emellertid här för överskådlighetens skull på ett ställe sammanförts upp-

SJD

gifter om samtliga i huvudstaden tillgängliga anordningar för transport m. m. av sjuka personer eller av sjuka eller döda djur.

1) *Sjukvagnar*, avsedda för transport av sjuka eller skadade personer, vilkas transporterande i annat fordon eller på annat sätt skulle medföra skada eller ökat lidande.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan på telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Vid rekvisition skall om möjligt uppgivas: a) den sjukes eller skadades namn; b) sjukdomens eller skadans beskaffenhet; c) lägenheten eller platsen, varifrån och till vilken transporten skall ske.

Sjukvagn må icke anlitas utan att *verklig behov* föreligger; missbruk härav kan medföra, att det ändamål, för vilket den är avsedd, icke kan uppfyllas.

Ersättning för sjuktransport erlägges:

med 5 kronor

vid transport inom stadens område — dock att transport av medellösa personer samt av personer, utsatta för olycksfall å allmän plats eller å allmänt ställe (varmed i detta sammanhang förstås gator, broar, torg och allmänna planteringar), är kostnadsfri;

med 20 kronor

vid transport från eller till plats, belägen utom stadens område, då för transporten ätgår en tid, icke överstigande en timme; vid längre tid med 5 kr. för varje utöver en timme påbörjad ny halvtimme.

Betalning för transport uppbäres vid transport till sjukhus genom resp. sjukhus' försorg samt vid transport från sjukhus eller från och till annan plats av brandkåren.

2) *Epidemivagnar*, avsedda att användas för transport av sjuka, som lida av eller misstänkas lida av kolera, smittkoppor, fläckfeber, scharlakansfeber, difteri (och croup) samt mässling, då sjukdomen är med difteri (croup) komplicerad. — Endast om sistnämnda förhållande är å sjukhusremissen angivet, utlämnas vagn för mässlingsjukas transporterande. För dessa transporter disponerar hälsovårdsnämnden två epidemitransportautomobiler, vilka äro stationerade vid Epidemisjukhuset.

Epidemivagn kan rekvireras alla tider på dygnet antingen genom polisstation eller sjukhuscentralen, om tydligt skreven sjukhusremiss där företes, innehållande uppgift på den sjukes namn och sjukdom (svensk benämning), eller av läkare personligen genom telefonbud till Epidemisjukhuset (endast t. 23 23 30 — vaktmästaren).

I senare fallet skall läkaren uppgiva: a) sitt eget namn; b) den sjukes namn; c) dennes bostad; och d) dennes sjukdom.

Sjukhusremissen åtföljer i varje fall den sjuke till sjukhuset. Transporten är kostnadsfri.

3) *Djurtransportvagnar*. På framställ-

ning av Svenska allmänna djurskyddsföreningen medgav drätselnämnden i januari 1901, att tvenne av den nämnda föreningen till allmänt begagnande upplåtna vagnar, särskilt konstruerade för transport av döda eller sjuka hästar och andra större djur, skulle få uppställas å Stockholms renhållningsverks stationer samt kunna genom bud eller telefon rekvireras enligt närmare fastställda föreskrifter. Uppdraget i fråga överflyttades fr. o. m. år 1905 till brandkåren, som förfogade över ständig vaktpersonal och lämpligare hästar. Sedan brandkårens automobilisering under år 1916 genomförts och samtliga hästar uttrangerats, hava i stället för nyssnämnda vagnar tvenne kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler anskaffats. De kunna rekquireras på samma sätt som sjukvagn (se ovan).

Kungörelse om dessa transporter har utfärdats av överståthållarämbetet senast den 12 febr. 1921 med följande föreskrifter:

Vagnarna få användas:

1:o) för transport av hästar eller andra större djur, som nedfallit döda å allmän plats eller på grund av sjukdom eller av annan anledning icke kunna från sådan plats bortledas, till Veterinärhögskolan eller, på begäran av djurets ägare eller innehavare, till enskilt stall eller förvaringsrum, därest detsamma är beläget inom huvudstadens område;

2:o) för transport av sjuka hästar eller andra större djur från och till enskild plats, som är belägen inom huvudstadens område; samt

3:o) för transport av hästar eller andra större djur vare sig sjuka eller friska i andra fall än ovan nämnda, då överenskommelse därom träffas för varje särskilt fall med brandchefen.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan per telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Det åligger ägare eller innehavare av djur, som, på sätt i det föregående nämnts, blivit transporterade, att härför utgiva ersättning:

a) för det i 1:o) omförmälda fall med 10 kr.
b) för det i 2:o) omförmälda fall:

1) då transporten sker mellan kl. 6 och kl. 22 med 15 kr.

2) då transporten sker under övriga delen av dygnet med 25 kr.

c) för de i 3:o) avsedda fall efter överenskommelse med brandchefen.

För upptagning av djur ur vattendrag, byggnadsgrunder, gropar o. d. erlägges, utöver gottgörelsen för förekommande transport, särskild ersättning efter överenskommelse med brandchefen.

Betalning för transport m. m. uppbäres av brandkåren.

För transport av sjuka personer står jämväl till förfogande ett Svenska skärgårdsförbundet

tillhörigt sjuktransportflygplan, stationerat vid andra flygkåren, Hägernäs (t. Stockholm 8 + 5 01 41, 8 + 5 01 42, 8 + 5 01 54) och avsett för sjuktransporter huvudsakligen inom östra Svealand. För flygplanet erforderlig personal och hangar bekostas av statsmedel, under det att Svenska röda korset åtagit sig att svara för driftkostnaderna. Härvid har dock förutsatts, att bemedlade sjuka själva skola bestrida transportkostnaderna (ca 60 kr. per flygtimme) samt att för obemedlade sjuka kostnaden skall bestridas av vederbörande landsting eller stad. Sjukhusdirektionen är bemyndigad att av i stadens stat till sjuktransporter anvisade medel bestrida kostnaderna för transport medelst ifrågasvarande flygplan av mindre bemedlade, i Stockholm hemortsberättigade personer, som på grund av olycksfall eller hastigt påkommande sjukdom befinnas vara i behov därav.

På stadens bekostnad och genom Svenska röda korsets försorg hava vidare å fem olika

platser i huvudstaden (Johannes, Kungsholmens, Östermalms och Katarina brandstationer samt automobilpalatset, S:t Eriksgatan 117) upplagts sjukvårdsmaterialförråd, avsedda för röda korsets sjukvårdsberedskap. Denna sjukvårdsberedskap har till uppgift att — under samarbete med Svenska motorklubben — på kal-
lelse av vederbörliga polis-, brandkårs- och järnvägsmyndigheter ställas till myndigheternas föfogande för samarithjälp vid järnvägsolyckor, större eldsvådor, upplopp och andra tillfällen, då olycksfall kunna befaras uppstå.

Författningar. ÖA:s order 24 sept. 1903 ang. sjukbåar å polisstationerna. Hälsovårdsnämndens tillkännagivande ang. transport av sjuka och skadade inom huvudstaden 12 dec. 1913, med ändr. Bestämmelser angående debitering av avgift för transport i stadens sjuktransportvagnar, fastställda av sjukhusdirektionen 20 dec. 1935. ÖA:s kung. ang. transport av djur 12 febr. 1921.

Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Regeringsgatan 79, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; telegramadr. »förmedlingen»; ang. adresser, telefoner och expeditiionstider för de särsk. kontoren och avdelningarna, se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 dec. 1904 att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*, och den 22 sept. 1905 trädde denna i verksamhet.

Enligt lag den 15 juni 1934 skall numera offentlig förmedling av arbetsanställning vara anordnad i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting. (Betr. provisoriskt förstatligande av arbetsförmedlingen, se sid. 149).

Arbetsförmedlingsanstalts verksamhet, som övervakas av socialstyrelsen, avser förmedling av alla slag av arbete. Förmedlingen sker kostnadsfritt; om arbetsförmedlingsanstalt efter anmodan genom annonsering eller annorledes vidtagit särskild åtgärd, må dock kostnaden här för uttagas av den, som begärt åtgärdens vidtagande. Vid förmedling skall tillses, att arbetsgivaren erhåller bästa möjliga arbetskraft och arbetaren det arbete, för vilket han bäst lämpar sig. Verksamheten fortgår oberoende av konflikt mellan arbetsgivare och arbetare; dock må anstalt, i den mån den därom äger kännedom, lämna upplysning, huruvida arbetskonflikt råder å arbetsplats, dit arbetsanvisning sker. Statistisk rapport över verksamheten och över arbetsmarknadens läge skall varje månad avgivas till socialstyrelsen.

Till täckande av kostnaderna för arbetsförmedlingsanstalts verksamhet utgår statsbidrag enligt särskilda grunder.

Stadens arbetsförmedling har träffat överenskommelse med länets arbetsförmedling i syfte att förekomma dubbelanmälningar. Denna överenskommelse går i huvudsak ut därpå, att länsanstaltens huvudkontor i Stockholm förmedlar anställningar utslutande inom jordbruk och skogshushållning med binärningar (åt arbetssökande från såväl länet som staden) och att för stadens anstalt däremot förbehålles förmedlingen inom övriga näringsgrenar.

Landet är indelat i arbetsförmedlingsdistrikt. Stockholms stad, Stockholms, Uppsala, Söder-

manlands och Gotlands län bilda tillsammans ett sådant distrikt med Stockholmsanstalten såsom distriktskontor. Distriktskontor åligger att med ledning av från förmedlingsorganen inom distrikt bekomna uppgifter sammanställa och expediera en för området gemensam veckorapport över sådana sökande och lediga platser, som kunna lämpa sig för interlokal förmedling. Denna veckorapport utväxlas med andra distriktskontors och insändes till socialstyrelsen, där den inarbetas i den s. k. »riksvakanslistan» och i sammandrag publiceras i socialstyrelsens radiorapport varje torsdag.

Det tillkommer även den offentliga arbetsförmedlingen att för sådana arbetslösa, som uppbära understöd enligt k. kung. den 30 juni 1934 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet (se sid. 294) vara arbetsanvisnings- och kontrollorgan. Enahanda skyldighet åligger arbetsförmedlingen även beträffande arbetslösa, som jämlikt k. förordningen om erkända arbetslöshetskassor den 15 juni 1934 uppbära daghjälp från sådan kassa; denna förordning trädde i kraft den 1 jan. 1935.

Ett samarbete har vidare etablerats mellan arbetsförmedlingens ungdomsavdelning (ungdomsförmedlingen) och folkskolorna vad beträffar åtgärder till underlättande av yrkesval och arbetsanvisning åt ungdom.

Arbetsförmedlingsanstaltens angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av en ordförande jämte suppleant för honom, utsedda av överståthållarämbetet, samt tio ledamöter och lika många suppleanter, vilka väljas av stadsfullmäktige; samtliga utses för en tid av fyra år. Ordföranden och dennes suppleant utses bland personer, vilka icke kunna anses företräda vare sig arbetsgivarnas eller arbetarnas intressen. Av övriga ledamöter jämte suppleanter skall halva antalet representera arbetsgivarnas och halva antalet arbetarnas intressen, varvid olika verksamhetsgrenar i möjligaste mån må bliva företrädda. Förslagsrätt tillkommer arbetsgivare och arbetare, som hos stadskollegiet äga föreslå personer, som de anse lämpliga såsom ledamöter eller suppleanter i styrelsen. Det borgarråd, under vars föredragningskyldighet styrelsens arbetsområde faller (borgarrådet för personalroteln), äger närvara vid styrelsens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer direktören för arbetsförmedlingen. Styrelsen utses en av sina ledamöter

att vara kassaförvaltare. Beträffande direktörstjänsten stadgas i lagen, att till innehavare av sådan befattning icke må antagas annan än den, som av socialstyrelsen godkännes såsom lämplig för befattningen. Styrelsen skall före utgången av april månad varje år till socialstyrelsen överlämna berättelse över anstaltens verksamhet under föregående kalenderår.

Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. 1942.

Sedan genom k. kung. förordnats, att 2 kap. av tjänstepliktslagen skall äga tillämpning, har k. m:t förordnat att de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna i riket från och med den 20 maj 1940 tills vidare till och med den 30 juni 1942 skola stå under ledning av särskilda av konungen utsedda länsarbetsnämnder, i Stockholm *Arbetsnämnden i Stockholms stad*. (Beträffande sammansättning av arbetsnämnden i Stockholms stad se sid. 150.) Arbetsförmedlingen skall därvid, utöver de arbetsuppgifter, som eljest åligger densamma, fullgöra vad enligt tjänstepliktslagen ankommer på arbetsförmedlingen och jämväl i övrigt biträda arbetsnämnden. — Arbetsförmedlingens personal är underställd nämnden, och kostnaderna för verksamheten bestridas med statsmedel. Arbetsförmedlingen sorterar, så länge dessa provisoriska bestämmelser gälla, under statens arbetsmarknadskommission.

Arbetsförmedlingsverksamheten är — med undantag för sjömansförmedlingen, hemhjälpcentralen, ungdomsförmedlingen, student- och folkskollärarförmedlingen samt hemhjälpbyrå i Bromma, se nedan — centraliserad till en och samma fastighet med specialavdelningar för olika yrkesgrupper, bl. a. en särskild avdelning för kontors- och affärsanställda. Dessutom har efter beslut av stadsfullmäktige inrättats en särskild kommunalarbetsareavdelning med expedition och arbetarregister. I anslutning till de av understödsmyndigheterna inrättade arbetslöshetsbyråerna finnas därjämte särskilda under arbetsförmedlingens ledning stående provisoriska kontrollkontor.

Vid 1935 års riksdag antogs en lag med vissa bestämmelser om arbetsförmedling, vilken trädde i kraft den 1 jan. 1936. Lagen avser en reglering av alla slag av arbetsförmedling, som bedrivs av annan än offentlig arbetsförmedlingsanstalt eller godkänd sjuksköterskebyrå och som icke sker genom utgivande av skrift, varå tryckfrihetsförordningen är tillämplig. Enligt lagen förbjödes arbetsförmedling i förvärvssyfte. Vill någon utan förvärvssyfte bedriva arbetsförmedling, skall tillstånd härtill sökas hos socialstyrelsen. Tillstånd får emellertid icke beviljas enskild person eller avse arbetsförmedling för sjömän. Enligt övergångsbestämmelserna kan emellertid den, som vid lagens ikraftträdande bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, av socialstyrelsen under vissa förutsättningar er-

hålla tillstånd att fortsätta verksamheten, dock högst intill år 1950.

Författningar. Lag om offentlig arbetsförmedling 15 juni 1934. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930 och 31 dec. 1934. Reglemente för Stockholms stads arbetsförmedling, antaget av SF 15 okt. 1934 och godkänt av socialstyrelsen 1 febr. 1935. K. kung:er 7 maj 1940 och 14 mars 1941 ang. statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 30,300 kr.; inkomster: driftbudgeten 113,200 kr. (statsbidrag).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

Eriksson, K., försäkringsdirektör.

Ordförandens suppleant

(utsedd av överståthållarämbetet).

Junker, S. G., rådmän.

Övriga ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:

Enestad, J. I., direktör.

Garsten, B. C., ombudsman.

Hökerberg, f. Bergström, Eva M. Ch., redaktör, stadsfullm.

Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

Svensson, A., direktör.

Arbetsarrepresentanter:

Adolfsson, F. K., kassör.

Eriksson, Sigrid H. E., ombudsman, stadsfullm.

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde.

Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

Thunborg, S. Frithiof, förste sekreterare.

Suppleanter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadskollegiets vice ordf.

Bäckman, O. H., grosshandlare.

Eriksson, C. E., redaktör.

Henning, K. A., direktör.

Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru.

Arbetsarrepresentanter:

Becker, f. Eriksson, Anna M. K., sköterskebiträde.

Ohlsson, G. Hj., ombudsman.

Ohlsson, V. G. H., tjänsteman.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Åsbrink, P., ombudsman.

Jourhavande ledamöter.

Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.; **Thunborg**, S. Frithiof, förste sekreterare.

Kassaförvaltare.

Svensson, A., direktör.

Protokollsförare och sekreterare (570 kr.).

Vakant.

Revisorer.

För revisionen av styrelsens räkenskaper och förvaltning utses årligen tre revisorer, av vilka en utses av överståthållarämbetet och två av stadsfullmäktige. Vid utseende av revisorer skola stadsfullmäktige tillika utse två suppleanter. **Lundberg**, A. N. V., uppbördsintendent (utsedd av överståthållarämbetet).

Carlberg, O. Ch., stationsskrivare (utsedd av stadsfullm.).

Ström, A. F., murare, ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter:

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru (utsedd av stadsfullm.).

Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, folkskollärarinna, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Arbetsnämnden i Stockholms stad (utsedd av k. m:t).

(Arbetsnämnden här medtagen ehuru statligt organ, se närmare sid. 149.)

Ordförande.

Eriksson, K., försäkringsdirektör (se ovan).

Vice ordförande.

Kollberg, J. A., överdirektör.

Ledamöter.

Göransson, G. G., direktör; **Thunborg**, S. Frithiof, förste sekreterare.

Ersättare: **Lundström**, W. A., ombudsman (för Thunborg); **Öhlin**, A. I., direktör (för Göransson).

Direktör hos arbetsnämnden: **Grufman**, S. (se nedan).

Direktörsassistent och sekreterare: **Bergh**, E. A. (se nedan).

Direktör (A).

Grufman, S.; t. 10 42 97.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Svenson, H. E.; **Bergh**, E. A.

Huvudkontoret.

Regeringsgatan 79, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: manl. avd. 7—17 (kontorsavd. 9—17); kvinnl. avd. 9—17, tvätt och rengöringsavd. 8—17); lördagar och dag före helgdag stänges kl. 15.

Bagarförmedlingen 6—9 och 16—17 (lördagar och dag före helgdag endast 6—9); Frisörförmedlingen 9—16 (lördagar och dag före helgdag 9—15,30).

Förste assistenter (14).

Thunander, K. D.; **Olin**, M. L. O.; två vakanta.

E. o. förste assistent (XIV).

Plomark, E.

Assistenter (1 kl.) (12).

Carlsson, Berta M. T.; **Becker**, f. Mellberg, Hertha A.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Engvall, G. H.; **Lundqvist**, Å. A. G. A.; **Bormann**, B. C.; **Johansson**, O. E.; **Karlberg**, R. Margit I.; **Dankert**, f. Westerlund, D. E. (Dorrit); **Blomqvist**, K. G.; **Schönström**, S. A. Maria; **Howby**, F.; **Larsson**, f. Engberg, Olga E.; **Heidenblad**, f. Reindahl, Greta K.

Förste expeditionsvakt (8).

Eriksson, C. F.

En *expeditionsvakt* (6), en *e. o. expeditionsvakt* (VI).

Hemhjälpcentralen.

Brunkebergstorg 14, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Förste assistent (14).

Traung, f. Bäckström, Märta.

Assistenter (1 kl.) (12).

Olson, Sigrd Ch.; **Richert**, f. Hesselius, Gunel S. M.; **Lidberg**, Delia S.; **Thysell**, Siri M. Ch.; **Nylund**, A. Karin.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Ericksson, f. Lundqvist, Karin H.

Bromma hemhjälpbyrå.

Gustavslundsvägen 165, Äppelviken; t. 26 00 67, 26 00 68; expeditionstid: 9—15.

Extra tjänsteman.

Eriksson, Vera, föreståndare.

Ungdomsförmedlingen.

Klara Södra Kyrkogata 14, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Förste assistenter (14).

Lindberg, W. Ax:son, föreståndare; Wagner, S. A.

Assistenter (1 kl.) (12).

Malmberg, Sigrid E.; Barck Lagergren, Kajsa I. G.

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, St.; t. 10 62 84, 20 27 83 (manl. avd.), 10 73 60 (kvinnl. avd.); telegramadr. »förhyrning»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Förste assistent (14).

Strömberg, Ch. A. C. V., föreståndare.

E. o. assistent (XII).

Pihlblad, J. P.

En expeditionsvakt (6).

Stockholms studentkårers arbetsförmedling.

Expedition: Kårhuset, Drottninggatan 116, Va.; t. »stadens arbetsförmedling», studentförmedlingen (9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14).

Expeditionstid: 10—16, dag före sön- och helgdag 10—14.

Förmedlingen avser att anskaffa anställningar åt vid högskolor och universitet studerande ävensom åt därifrån utexaminerade. Samarbete äger rum med studentförmedlingarna i Göteborg, Lund och Uppsala samt med övriga offentliga arbetsförmedlingar.

Extra tjänstemän.

Malmström, B. B:son, föreståndare; Södergren, Margret.

Folkskolläraryrksförmedlingen.

Expedition: Klara Södra Kyrkogata 14, 1 tr., C.; t. »stadens arbetsförmedling», folkskolläraryrksförmedlingen (9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14).

Expeditionstid: 10—14.

Extra tjänsteman.

Lindqvist, Vivan L. M.

Trettioen extra assistenter (3,540—2,760 kr.), ett första kontorsbiträde (7), två extra telefonister (2,160 kr.).

Stockholms stads rättshjälpsanstalt.

Rättshjälpsanstalten.

*Klarabergsgatan 31, C.; t. »rättshjälpen»;
expeditionstid: alla helgfria dagar 9—
16 samt dessutom tisdagar 19—20; mot-
tagningstider för anstaltens jurister: 9—
11, 14—15 samt dessutom tisdagar 19—20.
Lördagar och dag före helgdag stänges an-
stalten kl. 14.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom ti-
digare ärg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 17 dec. 1919
att ombilda stadens förutvarande rättshjälpskon-
tor till en offentlig rättshjälpsanstalt under be-
nämning *Stockholms stads rättshjälpsan-
stalt*. Den trädde i verksamhet den 1 jan. 1920.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom
Stockholm i rättsliga angelägenheter tillhandagå
mindre bemedlade och i sådant avseende, bland
annat, lämna råd och upplysningar samt hjälp
med upprättande av handlingar, så ock biträde
vid tvisters biläggande genom förlikning samt
vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord
vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde.
Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan
sökande av vad honom genom anstaltens bistånd
tillvinnes förpliktas lämna ersättning för er-
hållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma
förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen
bör komma till stånd. Framställning om rätte-
gång, som befinnes vara uppenbart ogrundad
eller gagnlös, skall avvisas.

Anstalten står under ledning av en styrelse,
bestående av ordförande och fyra ledamöter.
Ordföranden och suppleant för honom förordnas
av överståthållarämbetet för fyra år i sänder.
Övriga fyra ledamöter jämte två suppleanter för
dem utses av stadsfullmäktige för en tid av två
år. Anstaltens verksamhet utövas under styrel-
sens överinseende genom en direktör med biträde
av erforderlig personal. Direktören skall hava
avlagt de för utövande av domarämbete före-
skrivna kunskapsprov samt förvärvat nödig prak-
tisk erfarenhet genom verksamhet vid under-
domstol eller å advokatkontor. Han må icke
innehava eller utöva annan avlönad allmän eller
enskild tjänst eller idka enskild advokatverk-
samhet. Ej heller må ärende, som inkommit
till anstalten, av något dess biträde övertagas
som enskilt uppdrag.

Reglemente m. m. Lag 19 juni 1919 om
fri rättegång, med ändr. (se Skarstedts lag-

edition under RB 14:10). K. kung. ang. un-
derstöd av statsmedel till offentliga rättshjälps-
anstalter 12 sept. 1919 (se Kfh 1941: sid. 415).
Reglemente för Stockholms stads rättshjälpsan-
stalt, fastställt av k. m:t 31 dec. 1919 (Kf
1919: nr 212), med ändr. 1 aug. 1930 (Kf
1930: nr 64). Arbetsordning för Stockholms stads
rättshjälpsanstalt, antagen av styrelsen 22 dec.
1938 (Kf 1938: nr 82).

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
270,370 kr.; inkomster: driftbudgeten 79,900
kr. (därav statsbidrag 33,300 kr.).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1940—1943).

Santesson, P. V., justitieråd.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1940—1943).

Gestblom, J. A., rådmän.

Övriga ledamöter.

Höglund, Elsa G., fru, sekreterare.

*Lindberg, K. H., advokat.

*Lundqvist, E. J., chefredaktör.

Masreliez, G. V., häradshövding.

Suppleanter.

Larsson, Gustaf K., maskinist, stadsfullm.

*Staël von Holstein, C. Mathilda, advokat.

Sekreterare.

Swartling, E. G. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse två revisorer jämte två
suppleanter samt överståthållarämbetet en revisor
och en suppleant för granskning av rättshjälps-
anstaltens räkenskaper och förvaltning. Revi-
sorerna utses för två år.

*Lillieros, J., rådmän (utsedd av överståthållar-
ämbetet).

*Behm, E. O. L., advokat (utsedd av stadsfullm.).

*Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde, ordf.
(utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter:

- *Sandell, C. F. V., rådman (utsedd av överståthållarämbetet).
 *Hultgren, f. Stålander, Helena A. J., fru (utsedd av stadsfullm.).
 *Odholm, C. G. A., jur. kand. (utsedd av stadsfullm.).

Rättshjälpsanstalten.

Direktör (B).

Swartling, E. G. (förordn. t. o. m. ²⁸/₂ 1946);
 mottagningstid: se ovan.

Förste biträdande jurist (23).

Hedberg, B. R. R. H.

Biträdande jurister (21).

Wahlström, B. A.; Johanson, O. S.

E. o. biträdande jurister (XXI).

Gustafsson, S. L.; Molander, Sonja A.-M.

Extra biträdande jurist (5,700 kr.).

Fredlund, O. A.

Kontorsassistenter (13).

Johnson, N. S.; Paul, f. Johnsson, Amélie S. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Hagström, Karin B. E.; Lagerman, Ebba H. G.

En *förste kontorist* (10), två *kontorsskrivare* (9), två *kontorister* (8), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), tre *e. o. expeditiionsvakter* (VI), ett *extra skrivbiträde* (2,160 kr.).